

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un siv mărunt odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

O, ce veste minunată!

**Mărire lui Dumnezeu
Intru celea de sus,
Pe pământ pace
Și între oameni bunăînvoire!**

Este sărbătoarea „Nașterii lui Isus”. Creștini, ridicați glasuri de bucurie. Astăzi s'a născut Mântuitorul lumii. Dela un capăt la altul al pământului răsună cântecul de slavă: Hristos se naște, măriți-l; Hristos din ceriuri, întâmpinați-l“.

O, ce veste minunată se anunță: Insuși Dumnezeu, astăzi, se arată umilit, în făptură omenească.

În suflul cald al animalelor; în ieslea, încălzită de respirația lor; în peștera sărăcioasă și rece dela marginea Viflaimului; încunjurat de Preacurata Maică și sf. Iosif, apoi de cei câțiva păstori, Mântuitorul lumii vine pe pământ. Măreția și podoaba ce se cuvine unui împărat îi lipsesc. Nici căldura, nici luxul, nici casa bogată n'a ales-o Mântuitorul, ci ieslea, așternutul de paie și peștera umedă.

Ca vestitor al venirii sale pe pământ a avut doar steaua, atât de luminoasă, ce a condus pe cei trei Magi, și glasurile arginții ale îngerilor, ce cântau: „Mărire lui Dumnezeu intru cele de sus și pe pământ pace, între oameni bună învoire“.

Pacea a voit să o aducă pe pământ Mântuitorul. Infrățirea dintre bogat și sărac; respectul celui dintâiu pentru celalalt; pacea și armonia, ce trebuie să vină să sălășluiască în inima fiecăruia, considerând fiecare, că semenul său este ca și el, fiul lui Dumnezeu.

Și iată de ce Mântuitorul a voit să se nască în sărăcie, disprețuind întreaga viața, bogățiile și onorurile, voind astfel să ne arete și mai mult legătura de iubire și ajutorare, ce trebuie să existe între bogat și sărac.

Pildă vie ne-a arătat, de respectul ce trebuie să-l dăm celor săraci.

Intreagă viața sa Mântuitorul a fost sărac, încât cu drept cuvânt a putut zice despre sine: „Vulpile au vizuini și pase-

rile cerului cuiburi, iară Fiul Omului nu are unde să-și plece capul“ (Luc. 9, 58). Și cât de bine se simțea, când, din sărăcia în care era Mântuitorul, putea să ajute și să facă bine, celor bogați deopotrivă ca și celor săraci.

A voit să ne arate și nouă pilda ce trebuie să o urmăm. Căci cei săraci încă nu trebuie disprețuiți.

Iar azi, când sărbătorim Crăciunul, sau „Nașterea Mântuitorului”, sărbătoare, ce într'un înțeles mai larg se numește și „Sărbătoarea săracilor”, se cade să aruncăm o privire blândă și un ajutor, fie material, fie sufletesc, și acelor, cărora necazurile vieții nu le-au hărăzit să aibă o fărâmitură de pâine, o casă caldă.

Ajutând pe semenul nostru lipsit, ne ajutam pe noi; căci celui ce dă cu inimă curată, i-se va de însutit, iar binecuvântarea cerului nu va întârzia asupra casei sale.

Nu ni-se cere să dăm tot avutul nostru. Nu! Nu ni-se cere această jertfă eroică. Inșă, când glasul rugător al unui

cerșetor — lipsit de o bucată de pâine, un cămin cald, sau de haine bune — ne bate staruitor la ușă, nu trebuie să-i întoarcem spatele și să-i închidem porțile, scoțându-l fără o bucată de pâine, sau puțin fără o vorbă de mângâiere. Căci oare Mântuitorul, n'a venit și pentru ceice împrejurările i-au făcut să n'aibă, nici îmbrăcăminte, pâine sau o casă caldă; și oare glasul lui n'a răsunat chiar pentru acești săraci, că „întru cât a făcut unuia dintre acești frați mai mic ai mei — vre-un bine — mie mi-ați făcut“ (Mat. 25, 40)?

Faceți, aceia, cărora Dumnezeu v'a dat mult, și încă mult de tot, ca din bunurile ce le aveți să se răsfângă o mică pârțică și săracilor și nu le închideți porțile curții, înainte de a le fi dat ceva din prisosul ce-l aveți, ca astfel să se poată bucura și ei de marele praznic, ce se serbează azi.

Faceți, ca din acea veste minunată, adusă de îngerii: „Mărire lui Dumnezeu intru cele de sus și pe pământ pace, între oameni bună învoire“ să se desprindă cu adevărat Infrățirea omenească.

Faceți ca bucuria cea mare a „Nașterii Mântuitorului” să se reverse chiar și în cel mai umil bordeiu, ca astfel

**Nașterea lui Hristos
Să ne fie de folos! !**

Eugen Balu

Doamnă, fi-mi Apărătoare

Priceazănă pentru cor mixt

Doamnă fi-mi apărătoare
Și'n nevoi mântuitoare,
Mie celui-ce suspin,
Și rugându-Te mă'nchin!
Roagă-Te Fiului Tău,
Lui Hristos, lui Dumnezeu,
De greșeli, mă mântuiescă,
Și în ceriu mă ferească!
Tu, Fecioară, prea cinstită,
Și, decât toți mai mărită:
Decât oștile 'ngerești,
Și Puterile cerești!
De Dumnezeu Născătoare,
Fii, Te rog, folositoare
Celora ce Te cinstim,
Și cântându-ți Te mărim!
Aliluia!

de: IULIU BIROU

„Intru ale sale a venit și ai săi pe dânsul nu l-au primit“

Aceste cuvinte sunt ale sf. evanghelist Ioan, la cap 1, stih 11, și arată, cât se poate de bine, cât de rău a trebuit să-i vină Răscumpărătorului și Mântuitorului nostru, când a observat cum l-a primit lumea, cu toate că de atâtea mii de ani pregătiseră zeci de proroci pe poporul cel ales la primirea lui Mesia.

Acuma, la sărbătorile Crăciunului, când, vrând-nevrând, trebuie să ne dăm seama de intruparea Domnului și de împrejurările de pe atunci, e bine să ne punem și noi întrebarea că oare, dacă ar veni acuma Mântuitorul, noi cum l-am primi?

Să urmărim deci pe Preacurata Vergură Maria și pe sf. Iosif în drumul lor prin orașul Betlehem. Merg bieții, din casă în casă, și cer un sălaș de noapte, dar ori unde intră, li-se răspunde: »n'avem loc«.

Acelaș lucru îl face și astăzi Mântuitorul. Ia ascultați numai puțin ce se zice în Apocalipsul sf. Ioan: »Iată stau la ușa și bat; de va auzi cineva glasul meu și-mi va deschide ușa, voi intra la el și voi sta cu el și el cu mine« (3, 20). Ce răspunzi Mântuitorului, dragă cetitorule?

»N'am loc«, pentru că inima ta este plină de tot felul de gânduri lumești, de planuri, de plăceri, de dorințe, de speranțe.

»N'am loc«, pentru că ochii tăi sunt îndreptați și privesc spre plăcerile lumii acesteia, precum se îndreaptă floarea soarelui pururea spre soare.

»N'am loc«, pentru că în toate gândurile tale te preocupi numai de viața de dincoace de mormânt, de familia ta, de viitorul tău, și nu vrei, să bagi de seamă, că a spus-o Mântuitorul: »Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și acestea (adecă cele pământești) se vor adauge vouă« (Mateiu 6, 33).

»N'ai loc«, pentru că tot într'aceea-ți bați capul, cum ai putea mânca și bea mai mult și mai bine, cum ai putea să guști zilnic cât mai multe plăceri.

»N'ai loc«, pentru că pururea numai la tine te gândești, numai ție îți slujești, numai pe tine te tămăiezi. Pentru că nu este în tine nici cel mai puțin simț pentru iubirea deaproapelui, iar în inima ta s'a stins cu totul dragostea față de Dumnezeu.

»N'ai loc«, pentru că trăim în epoca cărnii, când librărie, vitrină, stradă, teatru, cinematograful, ziaristică, romane, nuvele, totul, absolut totul numai carnea o preamăresc, numai carnea și plăcerile, iar sufletul îl lasă de o parte, ca și când nici n'ar exista, ba-și mai și bat joc de el.

De aceea-l lași pe Isus se bată la ușa sufletului tău, și uneori poate îți este chiar lene și să-i răspunzi că n'ai loc.

II. Dar să-i privim pe cei doi călători și mai de aproape. Ei sunt cam slăbuț și sărăcăcios îmbrăcați, iară proprietarii caselor li desprețuesc, știind că n'au ce aștepta dela dânsii. De aceea le răspund: »Nu putem«.

»Nu pot« li răspunzi și tu, pentru că ești îngâmfat și n'ai ce aștepta dela acela »care s'a micșorat pe sine, chipul robului luând, întru asemănare omenească făcându-se, și cu închipuirea aflându-se ca omul. Smeritu-s'a, făcându-se ascultător până la moarte, și încă până la moartea crucii« (Filipeni 2, 7 și 8).

»Nu pot«, li răspunzi, fiindcă nu-ți vine a crede că Dumnezeu ceriurilor și al pământului s'ar putea ascunde sub în-

fășișarea pâinii și a vinului pe sf. noastre altare, și în sufletul tău zici, asemenea Evreilor celor vechi: »Cum poate acesta să-și dea nouă trupul să-l mănâcăm« (Ioan 6, 52) și »greu este acest cuvânt, cine poate a-l asculta« (Ioan 6, 60)?.

»Nu pot«, li răspunzi și tu, pentru că-ți e groază să te știe prietenii tăi că ești credincios, și-e rușine, păcătuești nedându-ți seama că zice Domnul: »Tot celce mă va mărturisi pe mine înaintea oamenilor, mărturisi-l-voi și eu pe el înaintea Tatălui meu, care este în ceruri. Iară celce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, și eu mă voi lepăda de el înaintea Tatălui meu, carele este în ceruri« (Mateiu 10, 32—33).

»Nu pot«, pentru că tu tot numai la bani te gândești, pe când Isus iată ce propovăduiește: »Nu vă adunați comori pe pământ, unde molitile și rugina le strică și unde furii le fură și le sapă. Ci vă adunați vouă comori în ceruri, unde nici rugina nici molitile nu le strică, și unde furii nu le sapă nici nu le fură. Căci unde este comoara voastră, acolo este și inima voastră« (Mateiu 6, 19—21).

III. Mai este în sfârșit o pricină pentru care Evreii nu i-au primit pe Preacurata și pe sf. Iosif. Preacurata era adecă în stare binecuvântată, iar Jidovii se temeau să nu le facă prea mare incomodare.

Și nouă ni-e groază să-l primim pe Isus, pentru că el, primit în suflet, ne-ar renaște cu adevărat, iară nouă ne este groază de greutatea renașterii sufletești. Cum să te renaști tu prin sf. taină a pocăinței, când ești atât de leneș încât nu zici în veci decât de silă câte o rugăciune?

Ou tot dreptul a putut deci zice sf. Ioan evanghelistul: »Intru ale sale a venit și ai săi pe dânsul nu l-au primit«.

Părintele Iuliu

Foița „UNIRII POPORULUI“

In noaptea de Crăciun

Pacea s'a lăsat de mult
Peste satu'n noapte;
Iar, prin geam, copiii 'n casă
Se aud în șoapte.

Mângându-i pe toți mama
Le-a șoptit aseară;
— »Fiți cumiști. C'un om cu barbă
O să vină iară;

Numai pentru voi de-acolo,
Chiar de sus, din zare
Moș Crăciun vă va aduce
Bucurie mare“.

Ș'adormind, copiii'n pături
Brațul și-au întins,
Să le aducă multe-multe
Moșul cel promis.

Iar din zările albastre
Stelele lucesc,
Spre căsuța dintre iazuri
Tot privesc, privesc.

Dintre stele-odinoară,
Intr'o noapte lină

Ingerii în cete-cete
Au pornit să vină

In spre Vișlaim, la iesle,
Ca să preamărească
In cântări de bucurie
Nașterea cerească.

E atât de liniștită
Noaptea de Crăciun;
Norii se respiră'n zare
Stelele apun.

Peste sat umbră în noapte
Fulgii se strecoară,
De departe, de departe
Un ecou coboară;

Undeva departe 'n noapte
Glasuri arginții;
Au pornit ca să colinde
Cete de copii.

Noapte sfântă! Toți creștinii,
Intr'un gând uniți,
Cu versuri de bucurie,
Pe Hristos măriți!...

B. B.

Moș Crăciun

Pentru Petrișor

— »Tăticule, spune povestea lui Moș Clăciun!« Și Petrișor îmi sare în brațe, își face mânuțele albe și moi, lanț pe după gât, își lipește căpșorul de cutia inimii și pironindu-și ochisorii, ca albastrul ceriului, într'ai mei, așteaptă povestea, făurită într'o zi ca să-l pot îndupleca, să curme cu ștregăriile, cari ne răstoarnă casa.

Povestea lui Moș Crăciun? Doamne, a câtea oară, trebuie să i-o spun? Și cu câtă grijă și aducere aminte trebuie să fiu, ca să nu las vreun curânt afară, sau să acăț vre-unul mai mult din câte au fost în povestea dintâi, a doua, a noua, a nouăzecișinoua. Să fie aceeași de acum o săptămână, două trei, o lună. Să n'o întorțchez, să nu-i aprind nedumerirea, să nu-l silesc a-mi reproșa ca ieri:

— »Nu, așa, măi tăticule!«

Păcatele m'au împins, să-i vorbesc de Moș crăciun... și încă din toamnă, când abia se îngălbenea codrul.

Oare cum a fi fost?... Da, îmi aduc aminte, era o zi, când încăperile casei noastre erau prea strâmte pentru lumea jocurilor lui. Alerga, țipa, răsturna totul. De-odată, îl vedem urcat pe spetezele pa-

Peștera din Betleem

Spre meazăzi de Ierusalim în mijlocul Iudeei se află binecuvântatul orașel Betleem în care se nașcu Isus Hristos. Ochiul călătorului intrat în acest orașel se îndreaptă spre o zidire pompoasă, măreață și frumoasă, care lucește cu lumina soarelui. Întrebând pe cei din jur, ce este, cu afială i-se spune: „În acel loc s'a născut Hristos din Preacurata Fecioară Maria” și apoi este ușor de înțeles că s'a ridicat o biserică pe acel loc.

Împăratul Adrian din ură față de creștinii a introdus idoli în peștera unde se născu Mântuitorul, dar împărăteasa Elena îi dărâmasă edificând acea preafrumoasă biserică. Sunt mai multe altare dintre cari unul mai mare este în mijloc și poartă numele „Sf. Maria” sub care se află peștera în care se născu pruncul Isus în prima noapte de Crăciun. Pe două trepte ce o înconjoară se poate intra înăuntru, unde sunt 32 lămpi de argint cari dau lumina violetă și frumoasă a cărei rază se oprește pe o piatră de marmoră ce poartă inscripția: „Aici s'a născut Isus Hristos din Vergura Maria”. Până prin veacul al șaptelea se afla și ieslea în care fu pus Mântuitorul dar atunci au fost duse la Roma în biserică „Maria Maggiore”. Azi se mai păstrează câteva bucăți din ele, iar în ziua de Crăciun se pune în mijlocul Bisericii pentru a fi cinștite de toți credincioșii. În peștera de lângă Betleem în locul ieslei duse la Roma s'a introdus o piatră de marmoră ce are forma unui leagăn. Și după cum Magii au venit și au adus daruri pruncului Isus tot așa regii creștinii trimit diferite daruri pentru împodobirea acestei iesle. Aici se găsesc covoare dintre cele mai frumoase și se schimbă regulat în fiecare săptămână. În noaptea sfântă de Crăciun întreg poporul din Betleem merge în procesiune la iesle ducând o mulțime de cadouri, o mulțime de anfiete curate. Toți poartă câte o lumină aprinsă în mână, în frunte oftându-se Episcopul cu pruncul Isus în brațe, înconjurat de o mulțime de preoți având toți privirea

atintită spre sfântul loc. Ajunși, episcopul citește Evangheliile cu privire la nașterea lui Isus, iar când începe să citească „Și tu Betleeme, pământul Iudei, cu nimio nu ești mai mic între orașele Iudei, căci dintre noi vezi povățuitor care va paște pe poporul meu Izraiel” (Mateiu 2,6) poți vedea lacrimi pe fața tuturor larimi de bucurie că aici s'a născut, Hristos, fie de durere că strămoșii lor au răstignit pe Isus. Apoi închinându-se cu toți rugându-se fierbinte pruncului Isus, cerând binecuvântarea Lui și iertare de greșale când privind în jurul peșterii, vezi câmpul, păstorilor din noaptea sfântă, presărat cu o sumedeie de olivi. Ce fericire pentru creștinii de acolo!

Noi cari suntem despărtați de Betleemul Iudei, vom intra în Betleemul Bisericii noastre, cu inima smarită și vom ruga pe pruncul Isus din sf. Euharistie să vină în sufletele noastre să ne mângâie, să ne întărească și apoi din inimă să zicem: „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace între oameni bunăvoire” și ne vom simți fericiți ca și îngerii din noaptea sfântă în jurul peșterii din Betleem.

După I. Dcharbe.

Alexandru Todea

Adevărătatea sfintei Tradițiuni

de Alexandru Todea

Pe lângă sf. Scriptură, izvor venerat (cinștit) al credinței noastre este și Tradițiunea, care este aceea descoperie dumnezească, pe care Domnul Hristos și sfinții Apostoli au predicat-o cu graiu viu și au predat-o Bisericii spre păstrare și învățare.

Protestanții precum și o mulțime de secte nu țin socoteală de sf. Tradițiune, călcându-o în picioare în toată puterea cuvântului, învățând că singurul izvor de credință este sf. Scriptură. Dar, vai amar se înșală. Și lucrul devine și mai trist când vedem că Isus Hris-

tos, Apostolii, sfinții părinți și Biserica sunt contra învățării lor și ei totuși țin la ea cu încăpăținare. Așa că după cum Vechiul Testament al Evreilor ne dovedește adevărătatea Noului Testament și ei (Evreii) nu-l primesc, tot asemenea și Noul Testament ne dovedește adevărătatea sf. Tradițiuni de care sectarii își bat joc, și ca urmare neocotesc și sf. Scriptură care ne spune clar și împede să ținem tradițiunea. Și anume:

1. Isus Hristos cât a fost pe pământ a predicat fără a scrie nici un cuvânt, iar Apostolilor le-a zis: „Mergați în toată lumea, vestiți evanghelia la toate neamurile” (Marcu 16,15). Apostolii au îndeplinit această poruncă, de a vesti cu grai viu învățătura Domnului, așa că au scris numai când a fost de lipsă. De aceea sf. Ioan ne spune, în Evanghelia sa la cap 21,25 că învățătura lui Isus Hristos au se cuprinde toată în Scriptură, iar în a doua epistolă catolică la sfârșit întărește acest adevăr prin cuvintele: „Multe având a vă descrie vouă, nu am vrut pe hârtie și cu cerneală, ci nădăduesc, că voi veni la voi și votu grăi gură către gură, ca bucuria noastră să fie deplină”. Asemenea vorbește și sf. Pavel: „Pentru aceea fraților stați și țineți învățăturile cari le-ați învățat, ori prin cuvântul ori cartea noastră” (II. Tessal 2,15) Apoi în Epistola II către Timotei zice: „Cele ce ai auzit dela mine prin multe mărturii, acestea le încredințezi la oamenii credincioși, cari îndestulați vor fi, și pe alții a învăța” (cap 2,2).

E împede prin urmare ceea ce am spus mai sus că sf. Scriptură ne dovedește adevărătatea sf. Tradițiuni și ne poruncește să o ținem. Așa că toți aceia cari vin în numele lui Isus, dar n'au această învățătură sunt dela diavolul și trebuie a ne feri de ei ca de fața șarpelui. Căci în sf. Tradițiune vedem credința, datinile și ceremoniile Bisericii dela Apostoli și până azi. Când a fost de lipsă Tradițiunea s'a scris. Așa de ex: creștinii dela început credeau că Preacurata Fecioară Maria este mama lui Dumnezeu, netrăgând nimeni la îndoială acest adevăr. Dar mai târziu ivindu-se unii cari învățau că Ea nu e Născătoare.

turilor, legănându-se în dreapta și stânga imita mersul omului pe sârmă.

— »Ce faci Petrișor?«

— »Melg pe dlot!«

Am incremenit. De nu eram prezenți, putea să-și frângă o mână sau un picior. Doamne ferește!

— »Petrișor, dacă mai mergi pe drot te vede Moș Crăciun și nu-ți aduce chiar nimic.«

Ce magică schimbare! De unde, altă dată, nu-l puteam desbăra nici cu nuelușă, acum, Petrișor, a deschis ochii mari, cum nu i-am văzut niciodată, așa mari, s'a oprit cuminate, înaintea mea și că în fața unei vedenii de pe altă lume, a început a-i pirui din guriță:

— »Cine mă vede?«

— »Moș Crăciun.«

— »Unde-i Moș Clăciun?«

— »În cer.«

— »Ce face în cel?«

— »Scrie pe copiii buni și răi.«

— »Ce face lu copii răi?«

— »Nu le aduce nimic, decât o jordiță.«

— »Ce face la copiii buni?«

— »Le aduce jucării frumoase.«

— »Ce mai aduce la copii răi?«

— »Nuelușe, cu cari să-i bată, ca să se facă cuminițe.«

— »Ce mai aduce la copii buni?«

— »Turte, prăjituri, ciocolată, bomboane, nuci, mere, pere.«

Petrișor sărea într'un picior de bucurie: Petișor e bun, Petișor e bun, Așa, că Petișor e bun?«

Și de bun ce era, a răsturnat, o călimară cu cerneală, a aruncat lingurile în vasul cu lături, a răvășit paturile, a spart câteva pahare.

Intr'o zi în lipsa mamei de-acasă, Petrișor nu mi-a dat răgazul să pot trunzări ziarul. După ce a răsturnat totul cu josul în sus: grămădind penele la gura sobei legând toate scaunele cu o sloară, ce-i picase în mână, chinuind pisica, până la sufocare, mă trezesc cu el sărindu-mi în brațe:

— »Tăticule, spune-mi povestea lui Moș Clăciun!«

Și i-am înfiripat o povestire, printre picături, ca de măntuială:

— »Moș Crăciun are o barbă mare, mare, până la pământ. Și albă ca zăpadă...«

— »Ca ce?«

— »Oa zăpada.«

— »Cum li zăpada?«

— »Albă.«

— »Cum li albă?«

— »Dacă nu ascuți, nu-ți mai spun.«

— »Tăticule eu ascuți.«

— »El stă, acolo, sus în ceri...«

— »Unde în cel?«

— »Petrișor! Se supără Moș Crăciun și nu-ți aduce nimic.«

— »Cum se supără?«

— »Pleacă dela mine, că tu ești un copil rău!« ...

— »Și tu ești lău«, se retrage Petrișor într'un colț, făcând pe supăratul. Dar, până bate în palme, îi trecu supărarea și se întoarse cu ochii scâlțați în lacrimi.

— »Tăticule, Petișor e bun... Ui, mă, tăticule cum îi de bun. Și Petrișor cu palmele acoperemânt peste guriță îmi arată cât e de bun.

— »Tăticule, spune povestea lui Moș Clăciun!«

Atâta duioșie are în glas, că inimă de piatră să ai și n'ai putea să-l ascuți.

— »Acolo în cer are o carte mare, mare...«

— »Cât casa?«

— »Da, cât casa... În ea scrie, cum se poartă copii din lume...«

— »Și pe mine?«

— »Și pe tine.«

— »Eu sunt bun.«

— »Când ninge.«

— »Ce face?«

— »Nu-ți mai spun dacă nu ascuți...«

Dar, Petrișor, repede își astupă gura cu palmele, semn, că e bun.

de Dumnezeu ei de om, Biserica a intervenit declarând adevărul în scris, iar cel ce nu credea era sosit anatemă, după cuvintele Domnului Hristos: „Cel ce nu ascultă de Biserică, să fi fie ca un păgân și vameș” (Mat. 18,17).

2. Apoi scriitorii bisericești și sfinții părinți din primele veacuri ne arată că adevărata învățătură se află în Scriptură și Tradițiune. Așa sf. Iguatîu († 107) zice: „Să se ferească din toate puterile de erezie, și să țină morțiș la tradițiunile Apostolilor.”

Oricine scrie: — „numai aceea trebuie socotit ca adevăr, ce nu se abate într-o nimica dela tradițiunea bisericească și apostolică”, iar sf. Vasile cel Mare zice că: „Acestea (scriptura și tradițiunea) amândouă au aceeași tărie către buna cinstire de Dumnezeu” „Că de ne-am apuca a lăsa cele nescrise, din obișnuiri, ca pe unele, ce nu ar avea mare putere, am greși la înseși cele mai de frunte păgubind evangeliile”. Iată deci, ce scriu acești mari oameni, despre sf. Tradițiune și apoi să ne mai luăm după vorbele adventiștilor sau anabaptiștilor cari nu sunt vrednici să le deslege nici curelele înălțămintelor.

Iubiți cetitori, adevărul numai unul a fost este și va fi, așa că nici porțile iadului nu vor răsturna, pentru că Isus Hristos Dumnezeu l-a dat și-l susține. Și acest adevăr este cel pe care-l învață Biserica Romei după cele două izvoare de credință: sf. Scriptură și sf. Tradițiune. Sufletele creștine și pioase nici când nu se vor lua după vorbele deșarte ale acelor cari vreau și urlă să distrugă mireasa lui Hristos, sf. Biserica. Neadmitând sf. Tradițiune alungi dela tine pe Isus din sf. Euharistie, alungi pe Preacurata Fecioară Maria, cea mai sfântă dintre femei și te depărtezi de comoara neprețuită a Bisericii: de sf. slujbe, de sf. cântări cari fac să tresalte de bucurie, de laudă sau de mărire inima fiecărui creștin. De aceea sfârșesc acest articol cu cuvintele sf. Pavel: „Vă îndemn fraților, să fiți cu luare aminte asupra acelor cari fac destrăbălări și aminteli, împotriva învățurii pe care ați învățat-o, și abateți-vă dela dânsii!” (Romani, cap 16 vers 17.)

Sfântul Martir Sebastian

Și cei împreună cu dânsul*)

D: Gavril Todica

Născut în Narbona Franței, tinerețea și-a petrecut-o în Mediolanum (Milano), la învățătură. Apoi s'a dus în Roma, unde a fost primit între ostașii împăratului Carin (283—4).

Era frumos la înfățișare, bun de inimă, virtuos, drept și ascultător. Ostașii îl iubiau. La curtea împărătească era nevăzut.

Trăind între păgâni și așteptându-se la înaintări în slujba sa, era expus la mari ispite, cu atât mai vârtov, că nu știa nimănui despre înclinarea ce o avea către creștinism. Avea inimă creștină, dar nu se destăinua către nimănui.

Totuși nu s'a lăsat amăgit de măririle lumesti. A rămas statornic în virtuțile creștinești.

În timpul acela erau închisi într-o temniță din Roma doi frați gemeni, Marcu și Marcelin. Erau creștini și fuseseră torturați, ca să se lapede de creștinism. Apoi au fost aruncați aici în temniță, dându-li-se 30 de zile timp de cugetare, pentru a se întoarce la legea păgână, ori vor fi pedepsiți cu moartea. Părinții lor, bătrânul Tranevilin și bătrâna Marcia, cu lacrimi în ochi, i-au rugat să se inchine zeilor păgâni, cruțându-și viața. Au mers în temniță și femeile lor, cu pruncii, rugându-i și din partea lor să nu-și jertfească viața. Era un vaet și un bocet și un urlat pe capul bieților Marcu și Marcelin, de să ferească Dumnezeu. Incepură a se muia, a se clătina în credința lor.

Auzind de aceste Sebastian, s'a dus cu toată graba în temniță. Și aflând aici neamurile lui Marcu și Marcelin, începu a le grai la toți, stăruind mai ales de cei doi bărbați, să nu se lase de cununile măririi ce li-s'au pregătit de ingeri. Aceste și altele grăind, fața lui strălucea ca de o lumină cerească.

Aceste s'au întâmplat la închisoarea din

*) Din >Calendarul Sfinților< compus după Mineiu și alte scrieri.

casa lui Nicostrat, unde la ordinul lui *Cromatin*, au fost închisi cei doi frați *Zoe*, femeia lui Nicostrat, lovită de o boală grea și îndelungată, și-a pierdut graiul și nu putea vorbi. Dânsa auzind pe Sebastian a intrat între cei adunați și a făcut semn că ar vrea să vorbească.

— Știu — zise atunci Sebastian — ce dorești și dacă eu sunt serv vrednic al lui Hristos, te rog pe tine, Isuse, deslege limba acestei femei! Așa grăind, făcu semnul sfintei eruci pe gura *Zoei*, care în clipa aceea începu a grai și a preamări pe Isus Hristos. „Fericit ești tu — zise *Zoe* — și fericite sunt cuvintele tale și fericiti sunt cei ce cred în Isus, căși până ce ai vorbit, am văzut pe ingerul lui Dumnezeu stând înaintea ta cu scrisoarea deschisă, din care ai citit vorbirea ta. Fericiti sunt cari cred cuvintele tale, ce risipesc întru arecul și au deslegat limba mea cea legată de 6 ani!”

Nicostrat văzând și auzind aceste, s'a aruncat la picioarele lui Sebastian și voia să elibereze pe Marcu și Marcelin, punându-se dânsul în locul lor. Cei doi frați s'au îmbărbătat, încât ziceau că nu există putere care să-i despartă de Hristos. Nicostrat a rămas așa de pătruns și sguduit, încât nici mâncare nu i-a trebuit, până nu s'a botezat. — Sebastian a continuat cu zelul său apostolic dând sfat lui Nicostrat să adune în casa sa pe toți creștinii arestați.

Nicostrat primi sfatul și cu ajutorul lui *Claudiu*, controlorul închisorilor, a adunat în casa sa pe creștinii arestați, sub cuvânt că-i va lua la întrebare.

În loc de întrebări judecătorești (interogator), sf. Sebastian le-a ținut o cuvântare, i-a marit în credință și prin preotul Policarp i-a botezat pe toți aceia, cari nu erau încă botezați.

Claudiu, auzind de vindecarea cea minunată a *Zoei*, a venit la Sebastian cu doi prunci ai săi, bolnavi, și a primit botezul.

După aceștia s'a botezat și bătrânul *Tranevilin*, cu soția sa *Marcia*. Naș le-a fost însuși Sebastian, iar nașe *Lucina* și *Beatricea*, două femei evlavioase. Așa s'a făcut lumina focului sfânt în cerc tot mai mare.

— >Când ninge, umple un sac mare cu jucării, turte, mere, pere, nuci. În alt sac pune nuiele...<

Ochii copilului joacă ca două mărgelile înșirate pe-o ață mișcătoare.

— >Moș Crăciun vine cu sacii în spate, se oprește la casele cu copii. Unde sunt copii buni, lasă în fereastră jucării...<

— >Ce jucării?<

— >Trambuț, cărucior...<

— >Și automobil?<

— >Și automobil...<

— >Și bacichetă?<

— >Și bicicletă...<

— >Și aelopan...<

— >Și aeroplan...<

— >Și tlen...<

— >Și tren...<

— >Dar, unde sunt copii răi, nu lasă, decât jorjite, cu cari să-i bată tata și mama...<

— >Tăticule, Petișor e bun. Așa că e bun?<

Și din ziua aceea, povestea lui Moș Crăciun, se repetă aceiași, ca tictacul ceasornicului.

— >Când vine Moș Crăciun? Ce aduce Moș Crăciun?<

Ne gândim cu teamă la ziua lui Moș Crăciun. Il va împăca pe Petișor? Prea i-am făgăduit multe. Mama? cerul și pământul. Eu? Tot ce-a fost înșirat în vitrinele magazinelor. Slujnica? I-a înpuiat

capul cu tot ce să poate făgădui unui copil pentru a nu o descoperi, că dijmucește camera.

Sfinte, Moș Crăciun! Fii darnic cu săracii și copiii! Fă-i pe ei fericiți. Împacă-i pe ei, căci numai ei mai cred în Tine. Numai pe ei ti mai încântă umbletul Tău prin lume. Pe noi,ăștia, trecuți și ruginiți de zgura anilor, lasă-ne cu sănătatea. Că ori câte ne-ai aduce, oricâte ne-ai dăru din sacul Tău, tot nemulțumiți o să rămânem. Prea ne-am împietrit în nemulțumire, prea ne-au secat izvoarele credinții.

Petrea Dascălul

Isus se naște!

*E frig și noapte 'ntunecoasă,
Păstorii dorm în jur de oi,
Visând o vreme mai frumoasă,
Fără păcate și nevoi.*

*Deodată cerul se desparte!
Lumini albastre strălucesc
Și glas de inger de departe
Minunea lumii o vestesc.*

*Păstorii sar, se uită roată
Înspăimântați de glas de sus
Ce răspândește'n lumea toată
Întru chiparea lui Isus.*

*Apoi porneșc cu toți de grabă
Cu sufletul umplut de dor,
Spre locul unde se născuse
Al lumii scump mântuitor.*

*În iesle stând, pe fânul verde
Cuprins în scutețul curat,
Păstorii văd, cu bucurie,
Pe Domnul cel adevărat.*

*Cuprinși de dorul închinării
Ei cad cu fața la pământ
Pe când din ceruri se aude
Mereu al ingerilor cânt.*

*Conduși de steaua călătoare
Din răsărit departe vin
Craii cu daruri și oștire
Și prunculul Isus le 'nchin.*

*Lumini de stele strălucesc
Spre capul blândului Isus:
El este blând și dragălaș
Căci domnul l-a trimis de sus.*

*Să mergem dar, cu toți la Dânsul
Curați în inimă și gând
De vrem noroc și fericire
Și mulțumirea celui blând*

*Să plară ura, lăcomia!
Și ispittrea celui rău
Căci a venit milostivirea
Și să iubim pe Dumnezeu.*

de Corneliu Pădurean

Bunul Dumnezeu l-a vindecat și pe Trancvilin din reumatismul (spurele) lui.

Între aceste au trecut cele 30 de zile, date lui Mareu și Marcelin spre resgândire. Judecătorul Cromatiu a chemat la sine pe Trancvilin, bătrânul, ca să-l întrebe despre hotărârea fiilor lui. Bătrânul a povestit cu bucurie toate cele întâmplate. Cromatiu s'a mirat mai ales de vindecarea lui Trancvilin, căci și dânsul suferia greu de reumatism (spure). Chemând și pe preotul Policarp: atât unul cât și celalalt l-au îndemnat să se lăpede de păgânism, că Dumnezeu îi va ajuta și lui...

Cromatiu dând ascultare acestor îndemnuri, s'a botezat, împreună cu fiul său Tiburtiu. După botez îndată s'a vindecat de reumatism. Atunci s'a mulțumit de dragătoria sa de judecător, pentru a nu fi silit să judece pe creștini.

Până s'au întâmplat aceste, în locul lui Carin au ajuns împărații Dioclețian și ginerele său Maximilian. Amândoi țineau mult la Sebastian, însă n'au știut că-i creștin și așa s'a întâmplat că l-au pus căpitan al gardiștilor împărătești.

Dar incurând începuseră persecuția creștinilor.

Cromatiu s'a dus în Campania, ducând cu sine pe mai mulți creștini și pe Policarp, care să-i întărească în credință. Sebastian a rămas în Roma, ca să ajute și să mângâie pe cei de acolo.

Creștinii aveau datina a se aduna în curtea împărătească la funcționarul *Castul*. Nimeni nu presupunea, că ei au conștiințari (soți în relig.) și patroni chiar și la curtea împărătească. Papa Caius a sfințit pe Trancvilin întru preoție, pe Marcu și Marcelin întru diaconi, iar pe Sebastian l-a numit apărător (advocat) al bisericii.

În urmă, oarecare pizmaș l'a denunțat și pe Sebastian. Împăratul s'a mirat că și Sebastian e creștin și, chemându-l înaintea sa, l'a dojenit că-i nemulțumitor. Sebastian i-a răspuns că pentru împăratul s'a rugat lui Dumnezeu. Totodată i-a declarat, că nu se va lăpăda de Hristos, pentru care va suferi orice pedepse, chiar și moartea.

Împăratul a dat ordin ca Sebastian să fie ucis cu săgeți.

Deci ostașii prinzându-l, l-au legat și l-au săgetat. Când au crezut că e mort, l-au lăsat acolo și s'au dus la casarmă.

O femeie evlavioasă, cu numele *Irina*, sau *Serena*, văduva lui *Castul*, a mers în noaptea următoare să îngroape pe sf. Sebastian. Deslegând trupul lui, luă seama că e cald. L'a dus deci în casa ei și cu ajutorul lui Dumnezeu l'a adus la viață. În câteva zile sf. Sebastian s'a vindecat din ranele sale.

După un timp mai îndelungat Sebastian — despre care se știa că e mort — s'a prezentat înaintea împăratului, care văzându-l abia a voit să creadă ochilor săi. Dar sfântul i-a imputat eu cuvinte aspre fărădelegile și uciderea miilor de creștini nevinovați. Atunci împăratul a dat ordin ca îndată să fie omorât. Ostașii l-au scos la locul de pierzare și l-au omorât. Trupul lui l-au aruncat într'un canal cu apă murdară.

Lucina, care a fost nașă multor botezați, a dobândit grația lui Dumnezeu de i-s'a arătat în vis locul, unde s'a aruncat trupul sfântului Sebastian. Scoțându-l de acolo, l'a îngropat afară de cetate, unde mai târziu s'a ridicat o biserică frumoasă în onoarea lui.

În secolul al șaptelea, în Roma și în Pavia a erupț o epidemie mare. Creștinii au înțeles dintr'o vedenie, că de vor ridica un altar sfântului Sebastian, va înceta epidemia.

Au făcut așa și epidemia a încetat. De atunci, s. Sebastian se onorează ca patron în timpuri de epidemie (boale molipsitoare).

La romano-catolici, sf. Sebastian se comemorează în 20 Ianuarie.

O sărbătorire rară în Blaj

În zilele de 4—6 Decembrie s'au împlinit 30 ani, de când părintele canonic din Blaj Ștefan Roșlanu, pe atunci capelan la Cluj, a fost în parohia Totelec, care se ținea pe atunci de Arhidieceză, cele dintâi misiuni populare românești. La aceste misiuni populare au ajutat păr. I. Hornea din Stana, păr. Grig. Lehen din Agrij, păr. N. Galiș din Petridul Mare, toți aceștia deja morți, apoi păr. Ioan Mihalca din Aghreș și Emil D. Măcelar care era pe atunci preotul locului, iar astăzi este funcționar la Camera de Comerț din Cluj, amândoi în viață.

De atunci misiunile populare s'au ținut tot mai des și în tot mai multe locuri, așa că astăzi aproape nu este parohie unită, în care să nu se fi ținut misiuni populare. Mai mult, avem în fiecare dieceză și câte o Reuniune de misiuni, care se îngrijește de finerea cât mai deasă a misiunilor populare în fiecare parohie.

Ne cade atât de bine când vedem acest mare progres și suntem fericiți vestindu-l dela această gazetă al cărei colaborator a fost și este și acum păr. canonic Roșlanu.

Cât bine au făcut misiunile populare poporului nostru românesc, numai bunul Dumnezeu știe. De aceea cuvîne-se cu acest prilej a ne ruga Domnului să dăruiască sănătate și putere de muncă acelui care a introdus acest mare bine în sânul poporului nostru.

Anul Sfânt în Gherța Mare

În ziua de 6 Decembrie s'a sfințit în comuna Gherța Mare, județul Sătmăș, *sfânta cruce*, ridicată în amintirea anului sfânt. Crucea este lucrată din piatră și marmoră, și s'a ridicat din darurile credincioșilor, în frunte cu evlaviosul și harnicul preot *Iustin Pop*.

S'a slujit mai întâi sfânta liturghie, la care au fost de față ca la 700 de suflete. Apoi toți cei prezenți au ieșit la locul crucii, mergând înainte bunul preot, îmbrăcat în odăjdii. După serviciul dumnezeesc Sf. Sa Părintele Iustin Pop a rostit o predică înălțătoare, pornind din cuvintele „Crucea ta ne închinăm Hristoase”. În cursul cuvântării sale a pus înaintea ochilor noștri două fermecătoare coane sufletești, a pomului oprit din raiu, prin care a intrat păcatul în lume și alita, a lemnului crucii prin care a venit darul și răscumpărarea.

Mulțimea credincioșilor a fost mișcată până la lacrimi, prin sguuitoarea predică.

La urmă, părintele a sfârșit, mulțumind, tuturor pentru darurile cu cari s'a ridicat frumosul semn de amintire și îndemnând poporul să-l îngrijască și să-l înfrumusețeze cu stințenie.

S'a făcut apoi stropirea cu apă sfințită și Părintele având încredințare, a împărțit tuturor binecuvântarea „apostolică”. Serbarea s'a sfârșit astfel cu cea mai neșterse impresii. Prin noua cruce care s'a ridicat în comuna noastră, poporul va putea să-și amintească totdeauna, de binefacerile „anului sfânt”.

Din raportul D lui

Ioan Gherasim inv.

Citiți „UNIREA POPORULUI”

Zi mare în Ocița de Câmpie

Dintr'o scrisoare mai lungă, primită dela corespondentul nostru din comuna de mai sus extragem următoarele:

În ziua de 3 Decembrie s'a sfințit *monumentul eroilor căzuți în marele război*, care, la propunerea parohului *Aron Ignat*, în înțelegere cu învățătorii și cu ceilalți oameni cu carte din comună, a fost combinat și cu amintirea *anului sfânt*, prăzuit de toată creștinitatea catolică. Monumentul este ridicat în ograda bisericii, din beton frumos lucrat, iar deasupra având o cruce de fontă, cu chipul Domnului nostru Isus Hristos, la picioarele căruia s'a pus inscripția „*Agru*” și „*Anul sfânt 1933*”.

Pe latura monumentului sunt înșirați nu mai puțin ca 50 de eroi, fiecare cu numele pronumele, cari au luptat pentru fericirea statului și a pământului strămoșesc.

Serbarea sfințirii s'a început încă în ziua de 1 Decembrie, când Părintele comunei a avut fericirea să poată mărturisii, iar a doua zi să împărtășească cu sf. Cuminecare, 80 de copii de școală.

Duminecă în 3 Decembrie s'a slujit *Utrenia* și *Sf. Liturghie* în sobor de preoți, alcătuit din P. Onor. Dionizie Desei protopopul din Teaca, Ioan Morariu paroh în Pintie și păr. Ignat parohul Ociței. Răspunsurile le-a dat *corul parohial* înființat de Părintele Ignat, îndată după mutarea sa în această parohie. Purcezându-se apoi la monument, se săvârșeste sfințirea apei, apoi se cântă parastas pentru sufletele eroilor repausați.

Cuvântări au ținut: P. Onor. Dionizie Desei, arătând însemnătatea religioasă a zilei, apoi întru pomenirea eroilor, din partea „*Astrei*” d. Dr. Eugen Nicoară din Reghin, care dăruiește totodată suma de 500 de Lei, ca ajutor la spesele monumentului. Mai vorbesc despre însemnătatea zilei dd. Eugen Morariu, învățător-director și Vasile Erseu absolvent de teologie.

Printre cuvântări, copiii de școală cântă cântări, conduși de către d. Învățător Demetriu Conțiu: „*Pui de lei*” și „*Preșerați pe a lor morminte*”. Toți ochii s'au umplut de lacrimi, mai ales când glasurile îngerești ale coșilașilor au intonat: „*Preșerați pe a lor morminte*...”.

Șirul cuvântărilor l-a încheiat Părintele Ignat cu cuvintele: *Hristos în mijlocul nostru!* Apoi poporul s'a botezat și miruit.

După o mică pauză poporul s'a readunat în școală, unde d. Dr. Ioan Dorgo, notar public în Teaca și președintele „*Agrului*” din protopopiat, ține o înimosă cuvântare, explicând scopurile *Agrului* și statutele. Se constituie comitetul asociației și se înscriu la 60 de membri. La urmă vorbește parohul comunei, mulțumind tuturor cari au ajutat și au prițit serbările atât de reușite și monumentul de două ori s'au sump comunei.

Cea mai mare casă a lumii s'a zldit de curând la New-York. Ea are 82 etaje și nu mai puțin de 30 mil locuitori, așadară de 7 ori mai mulți decât întreg Blajul.

Anul Sfânt în Șerel

Parohia se află în jud. Hunedoarei, plasa Pui. Deși oamenii sunt locuitori de munte, se află și la noi o profundă viață sufletească, care este strâns legată de păstorirea părintelui Traian Maier. De cinci ani se simte jertfelnicia credincioșilor și apropierea deasă de Sfintele Taine.

La Indemnul preotului s'au găsit și acum inime deschise pentru a-se putea ridica o Cruce jubilară de Anul Sfânt, cruce simplă, dar ivorată din inimi curate și bune. Aproape toată comuna s'a grăbit să răspundă cu obolul său mult-puțin, în frunte cu preotul, care nici el n'a rămas mai prejos de harnicii și bunii săi credincioși. Nu-se poate trece cu vederea nici jertfa credinciosului Iane Filip, invalid de război, care pricepându-se în ale lemnăritului s'a îmbiat de bună voie a lucra Crucea, frumoașă cioplită din lemn de stejar, împodobită cu răstignirea Domnului din tinichea și a-o îngrădi cu lațuri Primească răsplătă dela bunul Dumnezeu, care nu uită nici-o faptă bună făcută din inimă curată, fie aceea cât de neînsemnată.

Aceasta Cruce întru pomenirea anilor 1900 de ani dela răstignirea, moartea și glorioasa înviere a Domnului nostru Isus Hristos s'a binecuvântat în ziua de 10 Decembrie a. c. În această zi de mare praznic era de față o mare mulțime de popor din loc și jur, și poate venea și mai multă lume, dar gerul aspru i-a lipsit de-o înălțătoare slujbă dumnezească săvârșită de preotul locului ajutat de preotul Pavel Alieșu din Răubărbat. După ce în cinstea Sf. Cruci s'au împărțit peste 100 de suflute, (câci în lipsa de mai mulți preoți au trebuit să se intrerupă mărturisirile) s'a ieșit din sf. Biserică frumos în procesiune, în frunte cu cei patru prapori noi steagul frumos al reuniunii femeilor, în răsunetul cântecelor religioase cântate de corul reuniunii. Ajungând la locul, unde este ridicată Crucea împodobită cu flori și înverșită cu crengi de brazi, se face sfințirea apei, la sfârșitul căreia s'a stropit Sf. Cruce și praporii noi.

După ce în sf. biserică, preotul locului a citit numele tuturor donatorilor și le-a mulțumit în cuvinte călduroase, aici la Sf. Cruce a ținut părintele Pavel Alieșu o frumoasă cuvântare despre Sf. Cruce pe care o recomandă drept pavăză a comunei, iar praporii cei noi să fie ca niște podoabe prețioase ale Miresei Domnului, carea este sf. Biserică. După ce s'a botezat tot poporul și 2 copilași (instruiți de preotul local) au recitat rugăciuni către Sf. Cruce, în rânduală în care s'a venit, tot în procesiune și cântec, poporul s'a reîntors la biserică, de unde apoi, cu inima plină de mângâiere sfântă și nădejde în sf. Cruce, s'a împrăștiat la ale sale.

Intr'adevăr a fost o zi de mare primenire sufletească și trupească, la care s'a mai adăugat și bucuria Reuniunii Femeilor de a-și fi văzut gândul împlinit. Încă dela sărbătorile Paștilor s'au hotărât să adune lână și să facă prapori, că ceilalți erau deja prea învechiți. Și iată că sf. Fecioara Maria, care este Patroana lor, le-a hărăzit să-și vadă visul împlinit. Și încă niște prapori mândri, cari ar putea să fâlfâiască în orice biserică. Apoi steagul din mătăsă, care poartă o frumoasă i-coană cu chipul Sf. Fecioare Maria și inscripția, din partea de sus: Reuniunea femeilor române-unite „Cununa Sf. Maria” din Șerel; iar în partea de jos: „Sub steagul Tău Marie, voioase ne'nrolăm, și'n veci noi Ție credință i'Ți jurăm”. Este și aceasta fala membrilor, cari de mult au dorit să-l aibă. Pentru aceste podoabe oferite Miresei lui — altele multe — se

cuvine toată lauda președintei reuniunii Dna Sempronia Maier preoteasă și credincioasei Elisabeta Ierulescu cassieră, care încă mult s'a trudit și a ajutat.

Iată pentru ce am socotit să se deie în vileag celea mai sus pomenite, pentru că să se vadă, că și în colțul acesta se muncește pentru preamărirea lui Dumnezeu și se trăiește și aici o bogată viață sufletească.

Șereanu

Din Tiemandru

În comună locuiesc 28% (la sută) Români. În vremea ungurească erau în comună 12 meseriași și 3 comercianți români. În comitetul comunal erau totdeauna 2 sau 3 membri români de drept (viriliști) cari prin autoritatea lor erau în stare să apere drepturile Românilor. Era o școală confesională română în stare foarte bună, fără de a duce lipsă de ceva.

S'a instalat însă în comună, cam de vreo 12 ani un notar sas, dușman înverșunat a tot ce e român. Școala de stat a fost într'una în mari lipsuri, deoarece notarul nu voia să plătească competența dela comună la vreme. Meseriașii și comercianții români, în urma informațiilor date de notar, au fost impuși cu impozite insuportabile, din care cauză în ziua de azi abia mai sunt doi meseriași români.

Văzând cum că pe cei trei comercianți nu-i poate răpune nici prin impozite mari nici prin concurența consumului săsesc din comună, notarul a recurs la alt mijloc. Prin concursul consiliului comunal a hotărât ca în odăile ce au fost destinate ca sală comunală să se instaleze crășmă, cu condiția ca crășmarul să deschidă și prăvălie. Pe când un român mergea ca să înainteze oferta spre acel șop, primarul comunei care e tot sas, îi spune, să nu se mai spezeze cu oferta, deoarece consiliul comunal a decis ca lui să nu i-o dea. În schimb a chemat niște jidani, îndemnându-i să înainteze oferta și asigurându-i cum că li-se va da. I-s'a și oferit unui jidan care în decurs de mai puțin de un an a răpus pe toți trei comercianții români iar notarul s'a laudat înaintea sașilor săi, succedându-i planul.

Cu ocaziunea alegerii consiliului comunal din urmă, notarul s'a exprimat față de Români: cum că Sași nu le mai permit la Români ca să-și aleagă separat nici un singur reprezentant în consiliul comunal ci trebuie să se mulțumească cu cei ce îi vor alge majoritatea voturilor săsești, cu toate că a existat un pact încă din 1919, ca atât Români cât și Sași să aleagă separat, Români 1/3 din membrii consiliului comunal, iar primarul tot în al treilea rând să fie român.

Astfel stând lucrurile Români au înaintat listă separată, iar notarul folosindu-se de unele apucături, a doborât lista Românilor, nereușind nici un reprezentant al acestora. Prin informațiunile date de notar, mașinile de treierat ale Românilor au fost impuse cu impozit mult mai mare decât ale Sașilor. Pe oamenii cari cereau declarațiuni spre a fierbe rachiu la căldări de ale Românilor, îi îndemna să fiarbă la Sași, cu un cavânt încerca toate mijloacele numai pentru a prescurta pe Români.

La autoritățile competente înzadar ne adresăm, căci, vezi Doamne, acesta e Sas, la Sas trebuie să-i permită orice, deoarece merge în alegeri cu guvernul. În forma aceasta noi Români am ajuns în comună mai persecutați de către Sași decât pe vremea ungurească. De aceea am recurs la bunăvoința Oa. Redacțiunii, rugându-o a publica acestea, sperând că pe calea aceasta se vor schimba lucrurile.

Ioan Clotoș iav. pens.

O serbare frumoasă

pentru aducerea aminte de compozitorul Iacob Mureșianu, la Cluj

Iacob Mureșianu, mort la 1917, a fost unul dintre cei mai mari compozitori români din Ardeal, înainte de unirea cu România-Mamă. El a fost profesor la Blaj și, pe lângă învățătura pe care a dat-o elevilor, a făcut o mulțime de cântări, cari de cari mai frumoase și mai vestite. Aceste cântări ale lui Iacob Mureșianu erau cunoscute în tot Ardealul și Țara Românească, așa că regina Elisabeta l-a chemat pe Iacob Mureșianu mai de multe ori la București și la Sinaia, ca să-i cânte la pian din frumoasele sale compoziții. Iacob Mureșianu i-a cântat cu atâta măiestrie încât regina l-a sărutat pe frunte. De câte ori nu ne spunea el despre această clipită fericită a vieții sale!

Fiind om sărac și cu mulți copii, Iacob Mureșianu nu și-a putut tipări cântecurile sale, așa că au rămas pe fundul lăzii și aproape necunoscute, pe când cântările celorlalți compozitori ardeleni, mai ales ale lui Dimo, au fost tipărite iară lumea le cunoaște foarte bine.

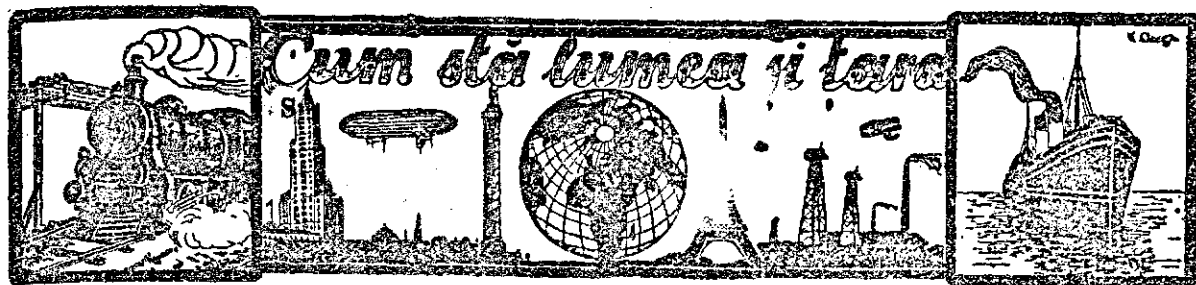
Bietul Iacob Mureșianu a spus, cu câteva zile înainte de moarte, că lasă familiei toate cântecurile sale și că familia va putea face bani frumoși din tipărirea lor. Cu toate că am ajuns însă în România Mare, cântecurile lui Iacob Mureșianu nu s'au tipărit, fiindcă trebuiau mulți bani pentru tipărirea lor.

Opera Română din Cluj a aranjat în seara de 14 Decembrie un minunat concert pentru aducerea aminte a compozitorului Iacob Mureșianu. A vorbit foarte frumos despre acest compozitor poetul Emil Isac, inspector general al artelor. S'au cântat apoi mai multe cântecuri de ale lui Iacob Mureșianu, de către corul și orchestra operei din Cluj. Imnul Astei și Uvertura Ștefan cel Mare le-a condus fiul compozitorului, profesorul Iuliu Mureșianu din Turda. „Flori de nufăr” și „două suflute” au fost cântate de către dna Aca de Barbu. Fantazia românească „De-ași fi iubit o gingașă floare” a fost executată la pian de profesorul N. Ciolac dela Conservatorul de muzică din Cluj. „Primăvara” a fost cântată de dă. F. Dobrankskaia și de dnii T. Spătaru și Ujeieu. Minunatul „Erculeanu” a fost cântat de corul și orchestra Operei, iară soliști au fost dnele Aca de Barbu, Lia Pop, Ducu și dl D. Bădescu. A dirijat maestrul I. Bobescu.

Venitul curat al acestui concert, la care a luat parte o lume foarte aleasă, se va întrebuința pentru scoaterea de sub tipar a cântecurilor compozitorului Iacob Mureșianu. În Ianuarie se va da un alt concert din compozițiile lui Iacob Mureșianu la București, cu care prilej se va cânta și „Mănăstirea Argeșului”.

O datină frumoasă au catolicii din Germania. La moartea câte unui neam de al lor el nu trimite cunoscuților anunțuri funebre, adică o tipăritură cu marginea înnegrită, prin cari le aduc la cunoștință moartea, ci iconițe sfinte, pe spatele cărora tipăresc numele, ocupația, vârsta și ziua morții neamului lor. Aceste iconițe apoi cunoscuții le așează în cărțile lor de rugăciune, așa ca, ori de câte ori le deschid și le văd, să poată rosti câte o rugăciune pentru sufletele adormiților în Domnul. Oare la noi nu s'ar putea introduce această datină frumoasă?

Bărbații tot mai scumpi. O statistică făcută de un învățat german arată că în Europa numărul femeilor este cu 3 milioane 400 mil mai mare decât al bărbaților. Cele mai multe femei trăiesc în Norvegia și Anglia, apoi în Franța, Belgia și Ungaria.

Ce este mai nou în politică

Cum au decurs alegerile din țară

Când scriem noi aceste știri, Miercuri seara în 20 Decembrie, alegerile încă sunt în curs. Știrile le luăm cum putem, de la telefon și de la radio, din București. Însă este foarte greu să poți prinde ceva hotărât și precis. Când fierbe țara în jurul urnelor de votare, știrile se încrucișează cu mare repeziciune și nu poți alege starea adevărată.

În general, alegerile de deputați au decurs destul de în liniște. Turburări, încăierări și bătăi, au fost puține și neînsemnate. Până azi știm despre un singur omor, fiind împușcat un alegător de un altul, într-o încăierare.

Știrile primite Miercuri noaptea sunt următoarele:

În București la secția de votare 49 un liberal, Anastasescu, a avut un aspru schimb de cuvinte cu comandantul gărzii, sublocotenentul Pașa. Dar s'a făcut pace curând și alegerea a continuat în liniște.

La localul de vot 35 d. Virgil Madgearu, fost ministru, a fost primit rău de către delegații liberali, cari i-au spart geamul dela automobil și șoferul a fost lovit în cap cu ciomagul. Însă lovitură n'a fost primejdioasă și garda militară a potolit pe bătăuși.

La o secție de votare a fost prins un alegător, care voia să voteze a doua oră. Fiind căutat, s'au găsit asupra lui două buletine de vot. El a fost arestat din porunca președintelui.

Mici încăierări au mai fost și la alte secții, însă fără sânge și fără nasuri belite.

Un mort al alegerilor

Cazul s'a întâmplat în comuna Militari lângă București. Între alegătorii Neculae Gheorghe, liberal, și Ion Genu fost consilier național-țărănist, s'a născut

o încăierare. Ei s'au luat la pumni și așa de rău se hărțuiau că înzadar au încercat delegații să-i despartă. La un moment consilierul Genu a scos revolverul și a tras câteva focuri asupra dușmanului său. Neculae Gheorghe zis Balamuc a fost nimerit la inimă și dus repede la spital. Însă până la prânz el a încetat din viață.

În comuna Trestieni din județul Ilfov într-o încăierare a fost rănit un învățător, directorul școlii primare din acea comună.

Încăierări mai mici au fost și la Târgoviște, unde delegații opoziției au fost alungați dela secția de votare. Tot asemenea la Buzău și în alte părți.

Din Oradea Mare a venit vestea că acolo au fost arestați toți candidații lupiști, precum și delegații național-țărăniști și Unguri.

La Roman, candidatul național-țărănist a fost împiedecat să intre la secția de votare din Săbăuani. Cineva a tras un foc de revolver și a fost rănit un ajutor de primar.

La Petroșani încă în presara alegerii a fost o încăierare între propagandiștii liberali și socialiști. Mai mulți socialiști s'au ales cu răni.

În Târnava-Mică

La încheierea gazetei aflăm rezultatul votului care se întârșează în felul următor:

Lista Nr. 1 (liberalii), pe județ, 11,733 voturi, Averescanii 794, Lupiștii 3565, Național-țărăniștii 3582, Goga 874, Gheorghii 1268, Ungurii 3539, Iunian 632, Argetoianu 360, Socialiștii 288, Evreii 229.

Lista celor aleși se va cunoaște numai după ce se va face totalizarea pe țară.

Iarnă cumplită și la noi și în toate țările Europei

Gerul cel mare ce s'a lăsat asupra Dobrogei pe la mijlocul lui Decembrie, a făcut și câteva jertfe omenești. Zăpada a acoperit satele și drumurile, având pe alocuri înălțime dela unu până la doi metri. Prefectura din orașul Constanța a fost nevoită să scoată oamenii la lucru, ca să fie desfundate șoselele. Vântul dela miazănoapte a fost cumplit, mai ales asupra satelor.

În apropiere de comuna Chirnogeni a fost găsit un om înghețat în zăpadă. El era un pescar lipovean din balta Dunării. La Mur-Jattar a înghețat femeia Safta Ilarion, care pornise pe jos din comuna Valul lui Traian.

Au năpădit lupii

În ținuturile unde înzăpezirile au fost mai cumplite, lupii au părăsit culcușurile din codri și au tăbărit spre Câmpie. În Dobrogea la

Caraomer, lupii au atacat o stână a lui Dobro Ilie și au sfășiat mai multe oi. Iar pe ciobanii, cari se sileau să-i alunge, i-au mușcat rău.

Între Constanța-Basarabeni un automobil a întâlnit o haită întreagă de lupi, cari căutau pradă. Ei s'au speriat de luminile mașinei și de împușcăturile celor din automobil și au fugit spre o pădure din apropiere.

La hotarul comunei Ponorel din Munții Apuseni al Ardealului, o haită de bestii a tăbărit asupra turmei de oi a satului, sfășind vre-o șaptezeci de animale.

Zăpezi mari au fost și în alte părți ale Ardealului, ca în ținutul Orășii, unde grosimea stratului de omăt a trecut peste un metru.

În Moldova, pe la Podul Iloaei, încă s'au plâns locuitorii de atacurile lupilor. La Sinești o haită s'a năpustit asupra curții locuitorului Sîgneanu, sfășindu-i mai multe vite.

Iepurii au coborât, în clopoare, prin sate și cerșesc mâncare

În legătură cu știrile despre iarna cea cumplită care bântuie prin țările Apusului, citim o veste ciudată și interesantă. În țara ungurească, în jurul orașului Dombovár, zăpada este atât de mare, încât satele sunt închise cu totul de lume. De nămeții cei mari nici oamenii nici animalele nu pot răzbi afară din comune. Cumplită viață au și bieteles sălbăticiuni cari trăiesc pe câmp și prin păduri.

În comunele din jurul orașului amintit mai sus, oamenii s'au trezit cu turme de iepuri, cari au coborât prin sate și au năpădit curțile gospodariilor, căutând hrană. Sunt blânzi ca mieii și se îngrămădesc în jurul ocoalelor, par'că ar cerși de mâncare...!

Așa ceva oamenii n'au mai pomenit niciodată.

Orașul Veneția năpădit de mare

Învăță și copiii la școală că în Italia este un oraș vestit, numit Veneția, care este clădit din timpuri străvechi pe poduri de lemn în nește bălți de mare, numite lagune. Acolo nu sunt care, căruțe și dobitoace cari să tragă poveri, iar oamenii umblă pe uliți cu luntrile,

Acum de curând, spun telegramele din străinătate, că la Veneția apele lagunelor s'au umflat atât de tare, încât au fost năpădite toate gangurile locuințelor și puținele piețe pe cari le are orașul. Apa a pătruns și prin locuințele ce sunt în rândurile de jos ale palatelor, cum nu s'a mai întâmplat niciodată. Au fost năpădite și prăvăliile, iar locuitorii sunt îngroziți.

Oamenii învățați spun, că umflarea mării se datorește fluxului, sau ridicării apelor atrase de lună, cum în alte mări e lucru obișnuit în fiecare zi. La Veneția și, peste tot, în Marea Adriatică, fluxul s'a simțit de când lumea foarte puțin și n'a făcut niciodată ravagii! Acuma, precum se vede, la Veneția s'au schimbat legile mării. Întrebarea e numai, că oare pentru totdeauna, ori e vorba numai de o busumflare trecătoare a lui Okeanos (cum se numea marea în vechime)?

Iarna în Anglia

În orașul Londra este o iarnă atât de grea, cum n'au pomenit oamenii de 53 de ani. În noaptea de 15 Decembrie au înghețat 9 oameni. Frigul cel mare a înghețat și țevile cari conduc apa în oraș, astfel că locuitorii duc lipsă de apă de beat. În Canalul Măneșii, care desparte Anglia de Europa, viscoleşte atât de greu, încât vapoarele nu se mai încumetă să plece în cursele lor regulate. Un asemenea vapor, luat de furtună dela țarm, o noapte întreagă s'a sbătut peste valuri, iar dimineața s'a scufundat. Marinarii au încercat să scape în bărci, însă una a fost răsturnată de fuiag și 5 marinari au înghețat înotând spre țarm. Toți s'au prăpădit.

Propagandiștii electorali cari erau să fie mâncați de lupi — Au avut noroc cu „manifestele“

Iarna cumplită, care s'a nimerit tocmai în vremea propagandei electorale, era gata-gata să dea pe niște candidați în gura lupilor. Un cunoscut conducător politic din Basarabia, profesorul Ștefan Cio-

banu, președintele organizației național-țărăniște din județul Tighina, se găsea în ziua de 15 Decembrie, în propagandă electorală spre comunele Ciubotari și Ploești, împreună cu trei soți ai săi și cu un căruțaș. În drumul ce șerpuiește pe lângă Nistru, spre comuna Cobusca, le-au ieșit în calea saniei o haită de lupi. Cum propagandiștii nu aveau asupra lor nici o armă de foc, au intrat la mare groază. Lupii se ațineau cumplit după sanie și, la un moment dat, au încunjurat-o de toate părțile.

Oiva i-a venit atunci în minte că ar putea să sperie lupii cu foc și luând tipăriturile sau manifestele de propagandă ce le aveau în sanie, le-au dat foc, aruncând șomoiage aprinse de hârtii spre lupi. Sălbăticiunile s'au speriat, însă necazul că hârțile ard repede și când murea bobotaia, lupii prindeau iarăși curaj și se apropiau. Atunci bieții oameni îngroziți, au început a-și aprinde hainele de pe ei.!

Ce nu vrea să știe „Măria-sa” Groful Bethlen

Groful Ștefan Bethlen, cel care s'a dus la Londra, ca să îmbețe de cap pe niște deputați și studenți necumoscători ai istoriei noastre, a sporovăit în cuvântările lui o mulțime de prăpăstii. El a spus, între altele, că noi Românii din Ardeal n'am fi bășinași în acestea meleșguri străbune, ei am fi venit mult mai târziu, după Unguri. Și că, le-am luat țara lor, pe care ei au primit-o moștenire dela ducele Arpad.

Auzi comedia! Groful Bethlen Pișta se face prost, ca și când ar fi și astăzi tot în vremea lui „Pap Ianoș”, când Ungurii trăiau din minciuni și din strămbătăți. Are neobrăzarea să ne numească venituri, pe noi, în munții și în câmpiile pe cari le-am moștenit dela Traian Impărat, pe timpul când Ungurii își mâneau cojile, undeva prin infundăturile Asiei, cu Morgolii și cu Turcii.

Astăzi rād și copiii din școala primară, de asemenea cunoștinți de istorie ale răutăciosului conte!

De când au Ungurii „nădragii”?

Când am început să scriu șirele de mai sus, pieă la redacția gazetei noastre un român voinic de pe Valea Secașului, ca să-și ridice un calendar. Și, luându-ne cu vorba, i-am spus cum a cutezat să ne terfelească „Măria-sa” groful dela Budapesta în capitala englezască.

Nenea Nicolae Secașanu a prins a rāde cu poftă, de-i jucau pletela frumoase, albe. Nu-l mai puteam opăci.

— Ce răzi, nene Nicolae, că s'au găsit deputați englezi cari au crezut minciunile lui Bethlen Pișta!

— Păi, cum să nu rād, om alui Dumnezeu, că după vorba lui Pișta ăla care zici că ne feștelește, mi-a venit în minte întâmplarea cu nădragii.!

— Ce nădragi, nene Nicolae?

— Nădragii Ungurului! Întâmplarea am auzit-o și eu din bătrâni, dela oameni din comuna noastră. Să ascuți, că-i frumoasă.

... Ci că, atunci, demult-demult, cât o fi fost sorocul anilor, Dumnezeu știe. Printre creștinii noștri cei din vreme, aici, prin olaturile de astăzi, s'au arătat într-o vară niște drumeți, fuduli nevoie mare. Curau pe ape la vale, pe cai fără șele, cu câte-o piele de săl-

Lupii au fugit ce-au mai fugit, însă totuși au ajuns unii dintre ei atât de aproape, încât au atacat un cal dela sanie. Urma acum rândul oamenilor. . .

Mare noroc dela Dumnezeu că tocmai atunci urca pe șosea o altă sanie, cu nește gospodari din Cobusca. Aceștia aveau arme de foc și văzând starea lucrurilor, au prins a împușca asupra fiarelor. Doi lupi au fost nimeriți și răsturnați în zăpadă.

Haita cealaltă a tăbărlit asupra celor doi împușcați și au început să-i mănca cu poftă. În timpul acesta, profesorul Ciobanu, cu însoțitorii săi și cu gospodarii din Cobusca, au avut vreme să fugă și să iasă din vederea lupilor.

Dacă nu venea ajutorul la timp, alegerile din acest an, mai erau renumite și pentru propagandiștii mâncați de lupi.

bătăciune pe umeri, și mergeau undeva spre apus de soare. Se țineau țapeni pe cai, strigau „mec-mec” și se strecurau înainte.

Oamenii noștri i-au văzut și i-au lăsat în plata Domnului, să meargă. Sepzeau să nu le jăcmănească turmele și bucatele. Și duși au fost.

Însă, ce să vezi? Colo iarna, când crepau de ger ouăle corbului, iaca drace, drumeții fuduli din vară se arată înapoi. Veneau pe jos, părliți, cu pielele de sălbăticiuni înfășurate pe lângă coaste și, dela brâu în jos, scriburau de le plângeau creștinii de milă. Zgâțaiu din fișerele picioarelor ca lăcustele când le pui jărătec.

Străbunii noștri, ca oameni cu prindere și cu așezare ce erau, aveau sumane strașnice de lână și cioareci bătuți după lege, la piulă. Nici grijă n'aveau de ger.

Drumeții cei fuduli, plecați din țara lor fără haine răgulate, se uitau la creștinii de pe aici cu jind mare și rāvneau mai ales la cioarecii noștri miloși. Au răbdat ei ce-au răbdat, prăjindu-și șalele goale pe la focuri, apoi, când n'au mai putut prididi gerul, s'au apropiat sfoși de ai noștri, și arătând cu mâinile spre cioprecii ciobănești, au cerut, tânguindu-se:

— Cherem, cherem sepen!

Creștinii din țara asta, a munților și a văilor frumoase, buși la inimă și miloși au fost de când lumea. Au căutat prin casele lor niște cioareci lăpsdați și dându-i la ăia infri-gurați, au zis, cu milă:

— Na dragă!

— Istan nodrag! — au răspuns ăia și au îmbrăcat hainele călduroase, ca să nu le degere cataligele. Și de-atunci, cioarecii ciobănești ai Românilor, au rămas numiți *nodrag* pentru drumeții ceia.

Acum, eu, Nicolae Secașan din Roșia, dacă aş ajunge cumva, să dau ochi cu Măria-sa groful Pișta, care umblă prin străinătăți și lae feștelește, i-a și pus brânca pe cioarecii lui de postav și l-aș întreba:

— Pișta-broie, acești nodragi, cam ce spun ei, despre venirea Ungurilor voștri în Ardeal? Aud?

Așa mi-a povestit nenea Nicolae Secașan întâmplarea cu cine-i mai vechiu locuitor în Ardeal. Și așa știu țărani noștri, din străvechi vremuri.

Ce spune istoria cea adevărată

Istoria cea dreaptă și scrisă de oameni cu scaun la cap și cu vinete la sufletul lor, spune neîndoios drepturile noastre străvechi asupra Ardealului. Nici vorbă să mai admită povești ca celea dăpănate de groful Bethlen la Londra

Pe noi nici nu de contele Bethlen ne doare capul, ci păcat este de englezi, cari, departe fiind, ușor pot fi îmbătați cu apă rece de „Pișta Revizionistul”. Însă nici față de acei depărtați ascultători ai grofului Bethlen, n'am rămas noi Românii datori. Rând pe rând își ridică glasul învățații noștri și arată adevărul așa cum este, de partea noastră, ca să nu rămâie englezii cu mințile indoite.

În ziua de 14 Decembrie, marele nostru cărturar și istoric d. *Nicolae Iorga* a dat contelui Ștefan Bethlen un răspuns la postul de radio din București. Și, fiindcă răspunsul nu era etăta pentru contele ungar revizionist, cât pentru oamenii cu minte limpede și cinstită din străinătate, d. Iorga a vorbit în limba franceză.

Cuvântul înaripat, purtat de undele electrice peste tot rotogolul pământului, a putut fi ascultat de oricine are în Europa o lădiță de radio și un grăitor electric.

Învățătul nostru i-a răspuns contelui Bethlen în felul următor:

Domnul Conte spune că Românii au venit după Unguri în Ardeal. Dar atunci, cum se face că în munții Balcani de peste Dunăre, de unde ar fi plecat, nu se pomenește de nici un ținut gol, rămas pe urmele celor ce au luat frunza 'n buză, cu parcel cu tot? Răvașele bătrâne ar trebui să pomenească o așa sculare de norod. Însă din potrivă. Chiar atunci, în Sărbia, Românii capătă drepturi mari dela regii timpului. Și erau ei proști, să lase scutintele și să plece în țări dușmănoase, la ocară și la robotă?

Iar dacă au plecat, cum se face că ei nu trec înainte spre Ardeal, ci fac două țări puternice, dincolo de Carpați, în Muntenia și Moldova? Având acestea țări, ce mai căutau în Ardealul „unguresc”, cum îi zice contele Bethlen?

Ce puteau să caute în Ardeal, unde era altă lege și erau domni, cari nu puteau suferi credința răsăriteană a Românilor? Își lasă omul țara unde nu e batjocorit de nimenia, ca să meargă acolo, unde nu se poate aștepta decât la asuprire și ocară? Atât de negliobi îi socotește contele Bethlen pe ciobanii valahi cei de demult? Nici dobitoetul nu merge acolo unde îl așteaptă ciomagul.

Firește că n'au venit Românii din Balcani, fiindcă ei erau aici. Cei cari erau în munții aceia păstorești, acolo au și rămas, căci aici erau alții, așa de mulți am fost noi totdeauna.

Ș'apoi cum se face, că Românii cei răttăcitori — vorba grofului — se găsesc în mulțime închegată pe cursul celor mai de frunte râuri din Ardeal și pe coborârile munților, iar Ungurii numai „în mici pachete”, în jurul cetăților, la scuteală, și în jurul ocnelor de sare, la câștig? Dacă au fost Ungurii mai înainte în Ardeal, cum de au lăsat locurile celea mai bune pe seama Românilor și ei au rămas, la pomana, în jurul cetăților, pe lângă putere? „Veniturile” la loc cu bășug, și bășinașii resfirați ici colo cum sunt Ungurii?

Asta s'o creadă mută morii?

Iar dacă Românii au venit ca coloniști, mai târziu, cum de n'au avut înscrise în legi ceva scuteli și privilegii, cum se întâmplă totdeauna în asemenea cazuri? Și dacă ei au fost niște venituri, cum devine, că veniturile străine

le dau unguirilor oameni mari ca pe Ianeu dela Hunedoara, care ajunge cavaler al coroanei și guvernator al Ungariei, fiul său chiar rege în țara lui Sf. Ștefan? Ar fi primit unguirii asemenea conducători, dintr'un neam de venitori? De ce n'au luat dela Sași guvernatori și regi?

Vorbă să fie!

Bethlen crede că Săuui ori Șvabii, sau chiar și țărani unguri din Ardeal, ar mai vrea să ajungă vreodată iobagi ai groșilor dela Budapesta? Ori doară, Românii din Ardeal, ar mai dori vreodată, să-și vâre grumazii în jugul unguresc al poruncitorilor cu pene de cocoș?

Intunecat trebuie să fie la minte cine se mai poate găndi la așa ceva!

Ceace vrea groful Bethlen, nu se poate face decât cu puterea, adică cu războiu.

Și dintre acia, cari li hrănesc pe Unguri cu nădejdi deșarte, este cineva care să fie gata, să jertfească ossele unui singur soldat, pentru a rupe o stare de lucruri, sfârșită prin contractele de pace?

În acest fel a răspuns marele nostru istoric Nicolae Iorga, iar cuvântul său este rupt din inima poporului românesc întreg.

Contele Ștefan Bethlen ar trebui să știe și vorba lui nenea Nicolae Secășan din țara Ardealului, glasul poporului întreg, care, fiind vorba de tertipuri și festeliri ca cea dela Londra, tare ar dori să puie odată brâncu pe „așdragu” revizionistilor!

Radu Roată

Pedeapsă vrednică

La o adanare de necredincioși din Leipzig, un neamț cu numele Hans Schöplin a spus că Isus Hristos a fost cel mai mare revoluționar-jidan, iar Sf. Scriptură e carte plină de minciuni. Tribunalul din Leipzig l-a osândit pentru aceasta la doi ani temniță. Așa ar trebui să se osândească și la noi toți acei cari iau în deșert numele Domnului!

La ce e bună brânza de vacă

Brânza de vacă conține foarte multă albumină (nutremântul din albușul oului), cam 26 la sută, și de aceea e foarte hrănitoare. Se pot face din ea diferite prăjituri, cum ar fi găluștele cu brânză de vacă. Se poate amesteca cu lapte ori cu smântână, apoi se îndulcește cu zahăr, se sară, se paprică, se adaugă vara frunză de usturoi, mâncându-se cu pâine sau cu mămăligă. Ca lapte acru se poate mânca cu carne friptă, în loc de castraveți acrii.

E minunată pentru hrănirea păsărilor de curte, cari se ouă foarte bine dacă li-se dă. Gâinele nutrite cu brânză de vacă amestecată cu făină se ouă toată iarna.

Apărarea pomilor de iepuri

Se știe că iepurii fac mari pagube, rozând coaja pomilor. Mai ales sunt mari pagubele pricinuite de iepuri, în iernile cu omăt mult. Pomii se pot apăra de iepuri, împrejmuid livada de pomi cu gard de sârmă. Aceasta însă e prea scumpă. De aceea e mai bine să se lege trunchiul pomilor cu trestie sau cu papură. S'ar putea lega și cu paie, însă paiele împiedică puțin aerisirea pomului și trunchiul se poate mucegai. Afară de aceea în paie se cuibăresc și șoarecii.

Sărbători vesele și fericele dorim tuturor cetitorilor și prietenilor gazetei noastre!

*Nașterea lui Hristos
Să ne fie de folos!*

Dela Redacție. Numărul viitor al gazetei noastre se va tipări și trimite numai în săptămâna după Anul Nou. Asta din cauza că, între sărbătorile Nașterii Domnului și între ziua de 1 Ianuarie 1934, sunt numai 3 zile de lucru, și tipografia nu răzbește să isprăvească întreaga foaie. La Nr. 1 din 1934, vom alătura, ca de obicei, și câte un calendar de perete.

Cetitorii cari nu și-au reînnoit încă abonamentul, sunt rugați să o facă neîntârziat, ca să nu fim siliți a le întrerupe trimiterea gazetei. Acelaș lucru să-l facă și restanțierii, căci pe viitor nu mai putem trimite gazeta fără plata înainte.

Până la 1 Februarie, cetitorii cari ne trimit 150 Lei, plata foilor pe 1934, și n'au nici o restanță pe anii de mai înainte, primesc în cinste un calendar pe 1934, trimis acasă.

Au ars 230 bancnote de 1000 Lei.

Țăranul Th. Bărlădeanu din comuna H. giul ascunsese acum câțva timp între bucatele dintr'un hambar suma de Lei 230 mii, în hârtii de câte o mie. În noaptea de 9 spre 10 Decembrie s'a aprins casa lui Bărlădeanu și l-au ars și cei 230 mii Lei ascunși în hambar.

Ce au mâncat în ziua de 11 Decembrie miniștrii dlui Hitler.

Ziua de 11 Decembrie a fost decretată de către dl Hitler zi de o singură mâncare, ca din banii ce se câștigă astfel să primească ajutoare șomerii. În această zi la ministrul Goering s'a servit numai o supă de mazăre cu garnitură de slănină. La ministrul Gobbels s'a servit o mâncare de cartofi prăjiți. În casa ministrului de interne Dr. Frick s'a servit o supă groasă de orez. La ministrul cultelor Dr. Rust o clorbă de fasole. Ministrul Kuber a oferit invitaților săi o tocană de varză.

Ger mare pretutindeni. Săptămâna trecută a fost un ger cumplit pretutindeni în părțile de răsărit ale Europei. În Bulgaria au fost 32 grade, la noi peste 20, în Siberia 35. În această țară au murit de ger mii de muncitori.

Osândit la moarte în Anglia. Un negustor de poame din Anglia în vârstă de 25 ani a fost osândit la moarte pentru că în luna Iunie și-a ucis sora. El a fost spânzurat în dimineața de 6 Decembrie în închisoarea Durham din Londra.

Carne de patru mii de ani. În Siberia, pe țărmul Yamal, s'au aflat în ghețuri mamuși (elefanți foarte mari, din vremurile vechi) înghețați și foarte bine conservați (păstrați). Invățații spun că aceea carne este foarte bună de mâncat, având un gust foarte fin. În anul 1902, când s'au aflat cei dintâi mamuși înghețați în Siberia, membrii Academiei rusești de știință au trimis colegilor lor dela Paris o bucată mare de carne, și aceștia le-au răspuns mulțumindu-le pentru minunata bucură.

Dela oficiul postal. Telegramele cari se trimit în Sărbători, adică celea din 23 Decembrie până în 8 Ianuarie, dacă cuprind numai felicitări, se taxează cu o reducere (scădere) de 50 la sută (costă numai jumătate decât alte telegrame). Și nici nu se mai plătește seama de taxele de noapte sau sărbătore. În zilele de mai sus, poșta primește și împarte telegrame, începând dela ora 8 dimineața până la 12 noaptea.

Pentru negustorii și cumpărătorii.

„Ministerul Muncii, Săpătății și Ocrotirilor Sociale prin decizia Nr. 80658 din 5 Decembrie 1933, a aprobat ca prăvăliile să fie deschise în zilele de Duminică 24 și 31 Decembrie 1933. În schimb vor fi închise în ziua de 27 Decembrie a. c. (a treia zi de Crăciun).”

Ceas oprit de muște. Un țăran mai de multiori a băgat de samă că-i stă ceasul. Crezând că s'a stricat, a mers cu el la ceasornicar. Acela l-a spus că e bun ceasul, n'are nici o smântă. Venind omul acasă, la vreo 2 zile iară-i stă ceasul. Hai, s'a pus la pândă să vadă ce-l cu el? Mai mare l-a fost mirarea că limba ceasului s'a încărcat de muște, și numai decât a stat ceasul. Mare șozenie e și asta să oprească muștele un ceas..!

Cutrămur de pământ în Grecia.

În provincia Calcidica a fost în ziua de 5 Decembrie un mare cutrămur de pământ care a ținut 11 secunde. Pagubele sunt mici, locuitorii însă au rămas toată noaptea sub cerul liber, ca să nu piară sub dărâmurile caselor.

Un nou fel de asigurare. Societățile de asigurare pe viață din Londra au introdus un nou fel de asigurare, și anume ele dau de mâncare pe toată viața dacă plătește asiguratul suma de 500 lire sterline odată pentru totdeauna. Aceste societăți au început să-și facă restaurante minunate pentru acest scop. Până acuma s'au asigurat în forma aceasta mai mulți profesori.

Ungurii scot patru ziare revizioniste. Ungurii își fac de cap, cu revizuirea tratatelor. Asmuțați de dlui Mussolini și Hitler, apoi, mai ales, de dl Rothermere, ei cred că a sunat ceasul când popoarele mari ale Europei se vor învol să se facă revizuirea tratatelor de pace, iară noi Ardelenii să ajungem din nou sub stăpânirea jandarmilor cu pene de cocoș. De aceea mai nou ziarul „Pesti Hirlap” din Budapesta tipărește patru ziare antirevizioniste, în limbile engleză, franceză, italiană și germană, pe cari le tipărește în câte 20 mii de exemplare și le trimite gratuit la toți oamenii mai de seamă din cele patru țări. Ungurii lucrează din greu. Noi ce facem?

A sămănat neghină pe ogorul de grâu al dușmanului său. N. M. Petcu din Pleșița s'a dus într'una din nopți la ogorul de grâu al dușmanului său N. N. Grămescu, sămănând pe el neghină și mazărice, spre a fi înăbușit grâul de burulen. Dat în judecată, Petcu a fost osândit la 3000 Lei amendă și 3000 Lei despăgubiri.

Polonia are 2800 cetățeni cari au trecut de o sută ani. Statisticile poloneze cele mai nouă dovedesc că în Polonia trăiesc 2800 cetățeni cari au trecut de o sută ani. Într'un singur sat se găsesc o sută de oameni în vârstă de cel puțin 100 de ani. Cel mai bătrân polonez a murit astă vară în vârstă de 119 ani. Înainte de acea cu trei luni a murit Tereza Hidzewet în vârstă de 130 ani. Catherine Odrowazowna a murit înainte cu doi ani

la vârstă de 122 ani, iar în urma carului de război mergea sora ei care era de 117 ani și și-a lăsat la anul. Amândouă surorile au fost în vârstă de 114 ani. Maria Wasilowna din orașul Lodz a trăit numai 102 ani și a murit în brațele mamei sale care avea 121 ani. Frederic Strenks a murit la vârstă de 131 ani, iar fratele său Adam fiind de 132 ani. Frideric a văzut în anul 1807 pe Napoleon care vizitase atunci Polonia.

Un timbru poștal vândut cu 2 milioane Lei. Zilele trecute s'a vândut la Londra o colecție de timbre ale dlui Magmes. Un singur timbru poștal, singurul pe lume, al insulei Mauricin, s'a vândut cu 4 mil lire sterline adică cu 2 milioane Lei. Toate timbrele au fost vândute cu 35 mil lire sterline, adică cu 9 milioane Lei.

Hoții chinezi fac să deraieze din nou trenul expres transsiberian. În ziua de 15 Decembrie trenul expres transsiberian a deraiat din nou aproape de orașul Tifcar, la miezul nopții. Niște hoți chinezi au pus la cale deraierea. 13 călători au fost uciși, alții opt au fost răniți. Trupele japoneze sosite în ajutor au reușit să împrăștie pe hoții chinezi, cu mitralierele. Hoții erau în număr de 300. În cursul luptelor au fost uciși și doi soldați japonezi. În fuga lor, hoții au dus cu sine mai multe zece de călători.

O biserică se prăbușește și omoară 10 credincioși. În cursul slujbei de Duminică, 10 Decembrie, s'a prăbușit tavanul (boltitura) bisericii din satul Stilo (Italia), care era o biserică veche de peste 400 ani. Cincizeci de credincioși au fost acoperiți sub moloz, dintre cari 10 au murit, iar ceilalți au fost grav răniți.

Grozăvia dela Ganfalău. Ganfalăul este o comună mică pe Târnava Mică. Duminică în 13 Decembrie s'a cununat o pereche tânără de unguri reformați. Nuntașii au fost ospătați înainte de cununie în casa miresei. Când a început cununia la biserică, nuntașilor li-s'a făcut rău, căzând, rând pe rând, 48 de inși, în biserică. Un medic chemat dela Diclosământin a constatat că au fost otrăviți. Jandarmii caută să descopere pe vinovați.

Oamenii de peste o sută ani. Satul Berbaș din Macedonia are 400 locuitori, dintre cari 20 sunt peste 100 ani. În cel din urmă doi ani acolo n'a murit nici un singur om. Medicii spun că satul este lipsit de vânturi și are o căldură și umezeală potrivită, de aceea trăiesc oamenii atâta, cu toate că toți beau și fumează.

A explodat o pivniță. În comuna Nedelea de lângă Ploiești un proprietar de vie a intrat în pivnița sa cu o luminare aprinsă în mână. În pivniță erau vreo opt buți mari cu must care era în fierbere. Gazurile din pivniță s'au aprins și au aruncat în aer pivnița, deasupra căreia era o cârciumă. Cinci oameni cari se aflau în cârciumă au fost greu răniți, iară zece mai ușor.

S'a căsătorit cu două Paraschive. Iorga Alexandrescu din București a mers la Galați, împreună cu soția sa Paraschiva, ca să-și găsească o slujbă. Incepând să-l meargă bine, el s'a înstărit și a început să facă curte unei femei cu numele Paraschiva Barbu. Nu este mult s'a și căsătorit cu ea pe ascuns. Uneva l-a pârât, iară tribunalul l-a pedepsit cu un an închisoare. Curtea de Apel a aprobat sentința.

Ingrozitoarea moarte a unui bătrân. Bătrânul veteran din războiul independenței Ion Melache Toma din comuna Plența, trăia foarte năcăjit. Umplându-se de păduchi, s'a uns cu petrol, ca să scape de mâncărime. Apropiindu-se însă de cuptor, a luat foc și a ars scrum.

„E mai bine în temniță“. Acum 67 ani a fost osândit la muncă silnică pe viață un făcător de rele din America. Ocnașul a stat închis până zilele trecute când a împlinit 99 ani și când li-s'a lertat restul pedepsei. Pușcărișul însă a mers la directorul închisorii și l-a rugat să-l lase să moară în temniță, unde și-a petrecut cea mai mare parte a vieții, pentru că ce ar putea el face afară, în lume, în vârstă de 99 ani. Directorul s'a învoit.

Câți locuitori are Berlinul. În ziua de 1 Decembrie Berlinul, capitala Germaniei avea 4 milioane 171 mil 176 suflete.

O lege groaznică în Germania. Dl Hitler a făcut o lege care poruncește ca toți bărbații care suferă de o boală incurabilă, și care se moșnește din tată în fiu, să fie sterilizați (făcuți sterpi, jugăniți). Pentru a fi însă cineva sterilizat, trebuie să fie cercetat de mai mulți medici, iară tribunalul să-l declare bun pentru sterilizat. Iată după hotărârea tribunalului, nefericitul este prins și arestat, nedându-i-se libertatea decât după operație. După sărbătorile Crăciunului vor fi sterilizați 40 de mil de bărbați. Papa dela Roma a protestat la guvern împotriva acestei legi necreștinești.

Pier oile de călbează. În foarte multe părți ale țării, dar mai ales în județul Satu Mare, s'a ivit călbeaza printre oi, și mor bietele cu sutele. Camerele de agricultură s'au îngrijit, în cele mai multe părți, să-și poată cumpăra oamenii leacurile de lipsă, scăpându-și astfel cel puțin o parte din oi.

O bucătăreasă membru în sovietul Moscovei. Motya Fomina, bucătăreasa unui medic din Moscova a fost aleasă de către lucrătorii și lucrătoarele casnice din Moscova reprezentantă a lor în conducerea orașului Moscova. Când a mers de servitoare la Moscova, nu știa nici scrie nici citi. În casa unde slujea s'a deschis o școală de seară. S'a înscris și ea, a învățat a scrie și citi, a intrat în uniunea lucrătorilor și lucrătoarelor de casă, și au ales-o în comitet. N'a trecut un an și a fost trimisă ca delegată a lucrătorilor de casă în sovietul Moscovei, apoi a ajuns în comitet. Acuma e inspector sanitar și examinează căminurile pentru copii și sanatorii, dar pentru aceea tot bucătăreasă a rămas și și-a păstrat locul la stăpânul ei, doctorul.

Căsătorie de o sută de ani. Într'un sat din Jugoslavia soții Stoian și Ianka Dimitrievici sunt amândoi de câte 118 ani și în ziua de 30 Noembrie și-au serbat a suta aniversare (sărbare) a căsătoriei lor. Ei sunt încă și acuma deplin sănătoși și lucră de dimineața până seara la casa lor.

Raritate. Două surori din Verona (Italia), căsătorite în aceeași zi cu doi frați, au născut în aceeași zi, la aceeași oră, câte doi băieți gemeni.

Care este carnea cea mai sănătoasă. Un medic vestit arată, într'un articol al său, că cea mai sănătoasă carne este cea de lăcuste. Ea este și bună și se mai recomandă și ca leac în anumite boale. De nici o carne nu se îngrașă omul ca de carnea de lăcuste.

Păcat e ori nu?

Fruntaș revistă catolică »Schönere Zukunft« din Viena publică următorul articol, care ne poate servi și nouă de învățătură.

»Sunt oameni, cari trăiesc o viață cinstită, nu fură, nuucid, nu clevesc pe nimenea, se roagă regulat, cercetează biserica — însă nu-și plătesc datoriile. — Pe lângă aceea ei nu se gândesc, că de fapt fac un păcat, care prin urmările sale nu se deosebește de păcatele mai sus amintite«. Aceasta vorbă o cetesc totemai, în foaia săptămânală catolică maghiară »Inimac«. Este spre învățătura noastră să vedem, că ce prilej a așternut pe hârtie aceea foaie, vorbele acestea cu înțeles profund. Și anume: în Ungaria, tipografia »Apostol« a devenit insolubilă și pe proprietarul ei, pe Ștefan Haller, fost ministru de culte, l-au improcusuat pentru mai multe înșelăciuni.

Iată scurta istorie a acestei întreprinderi: Tipografia »Apostol« au întemeiat-o ieziuiți, înainte cu 20 ani, în Budapesta. La început li mergea bine. În anul 1928 democrații revoluționari au risipit-o. Pe timpul teroarei roșii a trecut în alte mâni, mai târziu apoi a cumpărat-o pomenitul Ștefan Haller.

Acest bărbat de seamă care a făcut mai întâi numeros clausus, că (jidanii numai în anumit număr să fie primiți la școală), a trebuit să stea în fața judecătoriei penale. A fost mare tâmbălău în presa gazetelor liberale și în cele jidovești, cari au dorit să vadă spânzurarea unui creștin. Au strigat fără pic de rușine, în fața opiniei publice dornice de senzații ca știri de ultima oară afirmativele crime. Însă profundă a fost desamăgirea, când Haller a fost achitat. Procesul pe noi nu ne interesează în amănunte. Pentru noi numai aceea este important, ce a fasonat Hedry E. directorul tipografiei, când l-a întrebat judecătorul: »Cum de ați devenit insolubil, de vreme ce tipografia a fost în lucru neîntrerupt?«. Ei, și răspunsul pe care l-a dat Hedry, merită să ajungă în publicitate și să fie auzit în toate părțile. Acesta este propriaminte în general caracteristic pentru morala specială de întreprindere, a anumitor cercuri catolice. Iată cuvintele lui Hedry: »Noi am fost tipografie catolică. În această calitate am satisfăcut în preponderență comanda institutelor religioase, a mănăstirilor, a asociațiilor catolice și a preoților.

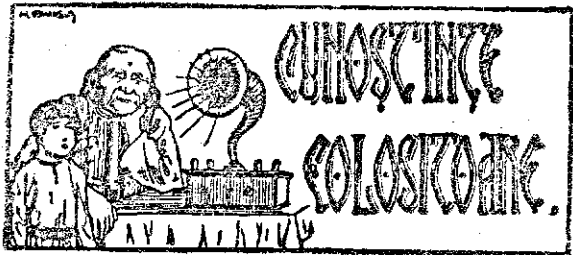
Dintre aceștia însă mulți, nu și-au împlinit îndatorirea de a plăti. Dacă i-au invitat să plătească, au răspuns în mai multe rânduri, că din partea unei tipografii catolice se așteaptă la mai multă rulanță și înțelegere; noi să nu privim înainte de toate partea de câștig, ei catolicismul. Așa de pildă un institut ne-a comunicat, că se vor ruga lui Dumnezeu pentru noi, și acuma și în viitor. La început am închis ochii în fața acestor fel de cazuri. Când însă ele au început a se repeta metodic, am încredințat pe un avocat să ne încasseze pretențiunile. Dar acuma noi am trebuit să ne plătim și avocatul, fără de a ne fi succes să ne încasăm cel puțin jumătate din pretenții.

Această concepție de afaceri, care se degajează aici este mult mai răspândită, decât putem presupune. Acei buni catolici, cari țin de natural, că trebuie să plătim brutarului pentru pâine, măcelarului pentru carne, nu-și fac chestiune de conștiință, să aștepte dela tipografii și dela redacții totul gratuit, ori preț de jumătate. Mulți abonează ziare și reviste gratis, trăiesc din numeri de probă și dacă totuși avansează în abonați plătitori, întârziează sistematic cu plătitura abonamentului. Stau de capul redacțiilor să reducă cât mai repede abonamentele, trimițând scrisoare rugătoare și așa atitudine își iau, cașicând redacția ar fi o instituție de ocrotire socială. Așa cred ei că acest bagatel nu are

importanță pentru o gazetă, care are mai mult ca 20,000 de cetitori. Doar gazeta poate trăi cu aer; ajunge să se roage pentru editor! Dacă apoi în sfârșit li-se prezintă un avertisment blând, ca să-și plătească sumele restante, aceasta o timbrează de procedură necatolică și vorbește de lipsa simțului catolic, procedează astfel, cașicând în cadrul creștinismului n'ar putea avea loc o învârtire obiectivă de întreprindere comercială. Și tot aceasta este situația și când e vorba de tipăriți de anunțuri. Anunțurile trebuiesc efectuate pe cât posibil gratis, ori cel puțin cu reducere de 40—50 procente. Dacă anunțul își are rezultatul dorit, apoi așa la 1/4 de an dela apariția ei, eventual se va plăti taxa; dacă însă anunțul nu și-a avut rezultatul așteptat, apoi mișcă toate petritele și taxa obținută prin târguiri să se mai reducă, fără a considera întru nimica spesele tipografiei. Aceasta este cauza pentru care gazete și tipografii într-o bună zi se prăbușesc.

Prăbușirea tipografiei «Apostol» din Budapesta, este exemplu instructiv pentru toți aceea, cari nu fură, nuucid, pe nime nu clevețesc, se închină des, dar datorile nu și le plătesc.

Celea de mai sus n'au lipsă de nici un comentariu.

In căsuța mea de flori

În grădina botanică a liceului am tot felul de plante: și de pe la noi și străine. Celea de pe la noi o duc bine, căci sunt acasă și sunt obicinuite cu toate greutățile vieții. Mai amar e însă traiul pentru celea străine. Acestea toate sunt din ținuturi călduroase și vara trăiesc destul de bine și pe la noi, iarna însă n'o pot suferi. E prea frig și fiindcă nu sunt obișnuite cu frigul, se prăpădesc. Să le lasă să se prăpădiască, nu se poate. Sunt frumoase, sunt scumpe și îmi este milă de ele. De aceea le-am făcut o căsuță, în care și iarna, când e zăpadă mare și e frig, pot să trăiască fără greutate, închipuindu-și că sunt chiar acolo în patria lor.

Căsuța aceasta nu e mare, dar totuși destul de încăpătoare. E luminoasă, căci are coperișul de sticlă și e călduroasă având un cuptor cât se poate de bun. Și plantele din ea, deși unele sunt de pe lângă Marea Mediterană, de prin Italia și Grecia, iar altele sunt de prin Asia, Africa ori America, totuși se simțesc bine la o altă și peste micile greutăți, cari le mai stânjinesc, trec cu ușurință, aducându-și aminte că nici într'un loc nu poți trăi așa de bine ca și în patria ta.

Căsuța aceasta îmi este foarte dragă și în fiecare zi intru în ea cel puțin de trei ori, când însemn și mersul vremii la instrumentele ce sunt în colibița din apropierea ei. Și mă simțesc bine în ea, parcă sunt la mine acasă și stau de povești cu nevasta și cu copiii.

Cât ce am intrat, pe masa din mijloc dau de numeroasele *Begonii*, unele mai mari și încărcate cu flori și fructe multe, iar altele mai mici dar foarte vesele și îmbobocite. Din celea mai multe fructe s'a scuturat un praf mărunt galben-ruginiu:

semințele cari au și început să răsară a-lături de tulpinițele celea bătrâne.

Lângă *Begonii* stau *Frimulele albe și roșii*, cari îmi par mai vesele ca și astă vară și au flori multe și frumoase. Printre *Primule* s'a rătăcit și un fir de *Gura leului*, pe care astă toamnă, când a dat frigul, fiind mic și slăbuț mi-a fost milă de el, l-am scos din grădină și l-am așezat în căsuță. Și acum a dat de bine, crește și nici nu se mai cugetă la zăpada mare de afară.

Pe lângă masă stau înșirați și privesc nepăsători la vremea de afară *Oleandrii* și *Smochinii* numeroși, un *Mastin*, vre-o câți-va *Evoninus* și *Ancuba* cu frunzele verzi și petate cu aur, doi *Daftini* mărișori, un *Lămâi* înalt de vre-un metru și o *Iustitia* așa de simțitoare la uscăciune.

Sunt fără nici o grijă și celea câteva *Iuca* cu frunzele ca și curelele, o *Dracena* frumoasă precum și *Phormium tenax* cea cu frunzele mai tari ca și funia.

Celea două soiuri de *Clivia* încă se pregătesc să înflorească. Și pline de boboci sunt și celea câteva fire de *Garoafe*.

Mari, de aproape ajung la coperiș, sunt firele de *Trestia de zahăr*, cari stau în apă închipuindu-și că sunt prin mlaștinile din India și nici nu le pasă de frigul de afară. Dela rădăcină încep să mai dea vre-o câți-va pui, cari se par câte-va cuie implantate în pământ.

Fără nici o grijă sunt și cei trei palmieri: *Phoenix*, *Chamerops* și *Trachycarpus*. Căldura din căsuță le prieste de minune. Într'un colț își petrec împreună cei vreo douăzeci de *Aloe* frumoși parcă ar fi ceva copăcei, un *Ofuntia* mare și cu spini lungi și subțiri, vre-o trei *Phyllocactus* cu boboci de floare mari și roșii, câțiva *Echinopsis* cu spinii mărunți și mai multe fire de *Cereus* cari par că sunt ceva omizi lungi și păroase.

Dintre soiurile de *Agave* își petrec aici numai cei mai mărunți. Cei doi *Agave* mari n'au mai încăput în căsuța de flori. Aceștia își petrec iarna într-o cameră din Liceu, unde mai împiedecă dela lucru pe prietenul Ștefan cel cu hărțile și îl înțeapă cu spinii când își întinde brațele prea aproape de ei.

De pe polița de deasupra își atârnă în jos crengile cu frunze mărunte câțiva *Asparagus* și mai multe *Zebrina* cu frunzele violete și arginții.

Când ies din căsuță, după ușă găsesc o pădure întregă de *Pelargonii*, unele îmbobocite, iar altele cu florile roșii ca focul. Ele sunt mai răbdurii și nu le trebuie grijă multă, de aceea le place și aici.

De pe pelargonii de obicei ieau câte o florică pe care o atârnă la piept și plec mulțumit, că am o căsuță cu atâtea flori vesele și împăcate cu împrejurările între cari trăiesc.

Ion Popu-Câmpănu

Cea mai mică biserică din lume

În Louisiana este cea mai mică biserică din lume. În această biserică nu încap decât altarul și preotul care slujește, credincioșii stau afară. Biserica a fost făcută de un indian, care se ruga Sfintei Fecioare să-i vindece soția care era bolnavă de moarte. Rugăciunea i-a fost ascultată și drept mulțumită el a zidit cu mâinile lui această bisericuță.

Cum se poate combate criza economică

Prin cuvântul crize, înțelegem starea bolnăvicioasă a unui lucru. Mai putem înțelege și lipsa usui lucrului trebuincios. Astel, prin criza financiară înțelegem lipsa de bani ori credit, prin criza morală lipsa de cinste și de omenia. Deci prin criza economică ar trebui să înțelegem lipsa produselor agricole, adică lipsa buzetelor, lipsa vitelor. Dar mai vedem că, mulțumită Domnului, grâu avem, vite avem; în zilele de târg piețele sunt pline, dar n'avem cui să le vindem cu un preț omenos, înțelegem definiția de mai sus a crizei nu corespunde în economie. Cu toate acestea există criza economică, dar e o criză curioasă și extraordinară, care iese din comun.

Criza economică, de astăzi, se manifestă prin neputința de vânzare a produselor agricole, cu un preț ciastit și convensabil.

Să cercetăm cauzele cari au produs această stare anormală, deoarece, cunoscând cauzele, vom ști ce este de făcut pentru ca să ne scapăm de ea.

Criza economică din țara noastră are două feluri de cauze și anume: cauze internaționale (externe) și cauze specifice țării noastre (interne).

Printre cauzele internaționale cari au avut o influență zdrobitoare asupra țării noastre menționăm: 1. Supraproducția mondială. 2. Reducerea consumului de cereale și 3. Dumpingul rusesc.

1. **Supraproducția mondială.** Înainte de războiul mondial, țările agricole din Europa: România, Ungaria, Iugoslavia, Bulgaria alimentau toate țările industriale din apus: Germania, Anglia, Franța, Austria, Italia și în același timp mai exportau și în America, unde de asemenea se dădea mai mare importanță industriei decât agriculturii. În timpul războiului mondial, țările agricole ne putând lucra și produce atât ca să satisfacă piețele streine și chiar interne, Americanii au început să-și destelenească locurile nelucrate până atunci, să introducă mașini agricole, încât în scurt timp și-au satisfăcut cerințele interne și mai rămânea un surplus, pe care îl plasau pe piețele Europene. După războiul mondial și țările agricole din Europa au început să lucreze și să producă, dar nu mai găseau piețe de desfacere pentru produsele lor, deoarece America își producea singură toate produsele necesare și în același timp și-a pus stăpânire și pe piețele țărilor industriale din Europa, Țările agricole din Europa, cu toate că sunt situate mai aproape de centrele de desfacere decât Americanii, nu pot face concurență Americanilor, deoarece aceștia — datorită câmpiilor bogate, mașinilor perfecționate, semințelor îmbunătățite și selecționate și lucrării pământului în mod rațional produc — de 2—3 ori mai ieftin decât Europeanii, exportând produse superioare.

Țările agricole din Europa neputând să-și desfacă produsele, n'au mai putut nici importa mașini și unelte agricole din țările industriale. Americanii, de asemenea, nu importau nimic din Europa, deoarece ei au și industrii perfecționate, încât țările industriale din Europa ne mai găsind piețe de desfacere pentru produsele lor, au fost nevoite să-și închidă fabricile și să dea drumul lucrătorilor cari au devenit șomeuri (oameni fără lucru), numărul sarora în anul 1929 ajung: la 25 milioane.

2. **Reducerea consumului de cereale.** Felul de viață al populației, în urma războiului, s'a schimbat foarte mult. Întrebuințarea cerealelor și cartofului s'a micșorat, în schimb s'a mărit consumul de fructe, lapte carne, ouă și altele.

În urma închiderii fabricilor, lucrătorii rămăși fără ocupație, deci fără câștig au fost nevoiți să-și reducă rația alimentară încât să trăiască de pe o zi pe alta.

O altă reducere forțată a consumului s-a întâmplat în Rusia, care pentru ca să poată hrăni lumea, și-a exportat toate produsele, lăsând pe locuitorii ei muritori de foame.

3. *Dumpingul rusesc.* Prin dumping, înțelegem vânzarea unei obiect sau lucru, cu un preț mai scăzut, decât e valoarea lui reală.

Rusia unde demaște bolșevismul cel mai grozav și care nu urmărește decât învrăjbiră și supunerea popoarelor, voind să sgraveze și mai mult criza economică, desi situația țării orășnice, anul trecut a aruncat pe pista lumii toate produsele ei agricole, cu un preț atât de redus, de nimeni o țară nu i-a putut face concurență, din care cauză i-a reușit intradevăr, ea pentru un moment să conturbe și mai mult pacea economică a lumii.

Aceste sunt, pe scurt, cauzele externe, cari au produs criza economică din lumea întreagă, deci și dela noi din țară. Ameliorarea lor s'a eșuat prin diferite conferințe și convenții, cari urmăreau ca Americanii să-și reducă din suprafețele mari cultivate cu grâu și țările industriale din Europa să-și cumpere alimentele necesare din Europa și nu din America. Dar, toate aceste conferințe și convenții n'au dat rezultate, deoarece hotărârile luate și convențiile făcute, n'au fost respectate.

Chiar de s'ar îndrepta cauzele externe ale crizei economice, situația țării noastre nu s'ar îmbunătăți în mod simțitor, din cauza relelor interne, de cari suferim și despre cari vom scrie în numărul viitor al acestei foi.

prof. Victor Oros

Cărți nouă

În biblioteca populară a Asociațiunii s'au tipărit de curând următoarele cărți:

Flori din grădina raluului, femei sfinte din biserică lui Hristos, de *Septimiu Popa.* Cartea este Nr. 202 a bibliotecii și costă 5 Lei.

Lege nouă, comedie într'un act, de *Sebastian Stanca.* Carte de teatru sătesc, la care se cer 7 persoane, 6 bărbați și 1 femeie. Scenăria este ușoară, iar piesa arată și biclește rătăciră comunista. Se poate juca cu mult succes prin comune. Prețul 5 Lei.

Țara noastră România de Profesorul *Dr. Sabin Opreanu* din Cluj. Cuprinde tot ceea ce trebuie să știe fiecare român bun despre țara și poporul lui. Are și două hărți (mape). Prețul 10 Lei.

Calendarul pentru popor al Asociațiunii pe anul 1934, întocmit de Horia Petra-Petrescu. Cartea cuprinde 192 de pagini (fețe) și, pe lângă chipuri frumoase, are articole de învățătură și petrecere, scrise de Iuliu Moldovan, președintele Astrei, Dr. George Preda, Ion Agârbiceanu, Horia Petru-Petrescu, Zaharia Bârsan, Victor Eftimiu, Ioan Dăncilă, Romul Simu și alții. Prețul 15 Lei.

De ce nu poate fi plugarul român comunist, de Dr. Sebastian Bornemisa, directorul gazetei „Lumea și Țara”. Prețul 5 Lei.

Toate cărțile de mai sus, se pot cere dela Asociațiunea „Astra” din Sibiu, str. Șaguna, 6.

Calendarul poporului românesc pe anul 1934, tipărit de către revista „Poporul Românesc”, care apare în *Gara Chitila*, județul Ilfov. Acest calendar cu frumoasă înfățișare, cuprinde în total 96 pagini, tipărite îndesat, cu foarte numeroase sfaturi, povestiri, și îndemnuri bune, într'o limbă frumoasă, ușoară

de înțeles. Chipuri bine alese, întregesc cuprinsul. Prețul 15 Lei.

Acaftistul Preadulcel și Preasfintei Inimi a lui Isus, tradus de *P. Dr. George Fireza S. I.,* Editura Societății „Sf. Ioan Gură de aur” din Oradea. Prețul 5 Lei.

Cărticică frumos tipărită, coperta cu icoana Mântuitorului. Scopul cărții se cuprinde în următoarele cuvinte din prefață: „Cultul inimii lui Isus este o datorie a fiecărui creștin, de orice rit, sau neam ar fi, căci sentimentele nobile ce le-a avut Isus pentru noi oamenii trebuie să le răsplătim cu același fel de sentimente. Dragostea, mai ales, numai cu dragoste se răsplătește”. Recitarea acestui paracelis este impresionată cu indulgențe.

Cărticica se găsește la *Societatea Teologilor din Oradea* (Seminarul gr. cat.), precum și la *Librăria Seminarului din Blaj*

Diul Tralan Grama, Bobota.

Cursul de cantori de care ne-ați întrebat, nuse deschid la primăvară. Așa ni-s'a răspuns dela Prea Onor. Oficiu Arhidiecezan. Nici termenul cel mai apropiat al deschiderii n'au putut să ni-l comunice. Când se va deschide noi vom vesti din bună vreme.

Rev. Nicolae Nestor, canonic, Iugej. — Am primit 400 Lei, din cari am contat în abonament pe 1933 Lei 110; pe 1934 150. — Din rest v'am trimis un calendar și am contat 124 Lei abonament pe 1934. Cu celea mai călduroase mulțumiri!

Omer. Vasile Birle, preot, Bășcul de sus. — Am primit 450 Lei din cari pe 1932 am contat Lei 150, pe 1933 Lei 150 și Lei 150 pe 1934. V'am trimis și un calendar. Cu mulțumită!

Am primit câte 75 Lei dela următorii: *Anderecu Vasile, Ioan Zehan, Iuliu Pop, Sfârșială Petre.*

Câte 100 Lei: *Ursa Ghoorghe, Nandra Vasile, Todea Grigorie, Of. parohial, Bogata.*

Câte 150: *Petru Stețcu inv., Păscuț David, Craianic Gheorghe, A Păculez preot, Nicolae Muntean, Petru Șumălean, Dumitru Roșian, Silaghi Dumitru, Dionisie Muntean, Biserica rom.-unită Săuca, Herlo Teodor, Ioan Rinea, preot, Dr. Eugen Sâmpăleanu, Bucur Grecu, Emil Almășan, Of. parohial Căpușul de C., Of. parohial Chirelt, Vld. M. Bogdan, Emil Sas, Teglaș Ioan Gica, Ban. pop. «Struguru» Ciocărlău, Burlan Nicolae, Vasile Oltean, Alimpiu Costea pretopop, Vasile Roșca, Alexandru Precup, I. Anderco, G. D. Silaghi, Voivod Simion, Mihai G. Diac, Mureșan Petru, Ioan S. Ordean, Biserica gr.-cat. Gârceiu, Brutus Pinteș, Mocan Ioan, I. Butea.*

Alte sume: *Toma Câmpian 200, Victoria Peteanu 310, Ioan Olariu 225, Of. parohial gr.-cat. Micăsău 300, Iosif Dehelean 200, Iosif Ciurea 205, Ioan Rusan 300, Dna Dafina Pănzău 120, Of. Parohial Bucium 120, Crișan Alexandru 250 Ioan Giurgiu 300, Ioan Creța I. T. 200, Ioan Georgescu 320, Valer Stoian preot 225, Ioan Aldea preot 142, Aron Savonea 300, Gh. Călburean 189, Stupar Ștefan 300, Giurgi Erdeș 450, Pop Pamfil inv. 200, Brutus Remus 300, Alexandru Gera 166, Ieronim Ursu 400, Nicolae Nestor canonic 400, Flueras Ioan 200, Șușcă Simion 110.*

Redactor: IULIU MAIOR.

A apărut!

A apărut!

Calendarul dela Blaj pe 1934

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor Duminecilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*învățătură și petrecere*” cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, apoi povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea

Mai ieftin ca totdeauna!

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am statorit prețul calendarului popular, ca și în anul trecut. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat.

Prețul calendarului popular Lei 14. — Cu atâta se capătă dela noi, cine îl cumpără la fața locului, în cancelaria noastră. Prin poștă, pentru poștă și împachetare, 2 Lei mai mult. Total 16 Lei.

Prin poștă trimitem numai după primirea sumei de 16 Lei. Acești bani se trimit cu mandat postal la adresa de mai jos. Dacă se cer 10 calendare pe-o singură adresă, posta o plătim noi, în cazul acesta fiecare cumpărător are calendarul cu 14 Lei acasă la dănsul, pe masă! Dacă se cer 20 ex. pe o singură adresă, posta o plătim noi și dăm pe deasupra în cinste 2 ex.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să grăbească să-și comande Calendarul dela Blaj, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.

Prețul calendarului se trimite cu mandat postal la adresa:

„UNIREA POPORULUI” pentru calendar
Blaj, Jud. Târnava-mică